

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravljalstvu prejeman:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 24.

Izkušna vsak dan svestor izvenredno nedolgo na premošnje.

inserat veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravljalstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posredna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolavne naročnine se ne ozira. „Narodna tiskarna“ telefon št. 25.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma. Upravljalstvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 24.

Proti našim pravicam.

Nemška zarota proti pravicam slovenskega jezika pri sodiščih, je v kratkih letih dosegla vsled brutalne predrznosti in nasilnosti v službi nemškega nacionalizma stoječih faktorjev in vsled slovenske popustljivosti največje uspehe in je ustvarila razmere, ki so v kričnem nasprotju z ustavo in z naravnimi pravicami vsakega naroda.

Slovenski odvetniki in notarji so sedaj nastopili proti tem krivicam in so v posebni spomenici obrazložili sedanje razmere v posameznih slovenskih kronovinah ter formulirali slovenske zahteve. Te zahteve so minimum vsega, kar se more zahtevati. Spomenica razločuje z natančnostjo, ki je drugod ne poznajo, med notranjim in zunanjim uradnim jezikom. Obseg zunanega uradnega jezika je na pr. na Češkem mnogo širši, kakor na Slovenskem in tudi pri Malorusih, pri Romunih in pri Italijanih vidimo, da se velika večina tega, kar spada pri nas v področje notranjega uradnega jezika, šteje k zunanemu uradnemu jeziku. Toda slovenski odvetniki in notarji so imeli pri svojem nastopu praktične cilje pred očmi, hoteli so doseči to, kar je neoporečna pravica vsakega naroda in so zato reducirali slovenske zahteve do skrajnosti, zgoj na to, kar se more imenovati zunanji uradni jezik.

Priobčili smo to spomenico minolo soboto in iz zadnjega njenega poglavja so razvidne te skromne zahteve. Nič drugega se ne zahteva, kakor to, kar je najpreprostejša pravica vsakega naroda, čigar obstoj je zakonito priznan. A na kakšen sovražen odpor so naletele te preskromne zahteve, s kakšno besnostjo se je Nemštvo zapodilo proti našim pravicam in s kakšnimi natolcevanji nastopa proti temu, kar nam gre po ustavi. A tega boja ne vodijo samo nemške politične stranke, nego za njimi stoje državni faktorji, in v tem tiči nevarnost.

Med najsrdečjšimi bojevniki proti slovenskim pravicam je celjski državni poslanec Marckhl, star prijatelj justičnega ministra Hohenburgerja in višjesodnega predsedni-

ka Pitreicha, ki velja za prvega suflerja v vseh justičnih stvarih na Stajerskem, Koroškem in Kranjskem. Ta Marckhl je sedaj v »Neue Freie Presse« objavil članek, ki je samo zategadel zanimiv, ker s hladnokrvno brezobzirnostjo razkriva končne cilje nemškega nacionalizma in se v njem brez dvoma zrcalijo nazori justičnega ministra dr. Hohenburgerja.

Marckhl se je postavil na stališče, da smejo sodišča razpravljati v slovenskem jeziku in pisati zapisknike v tem jeziku, samo če so stranke edine slovenskega jezika zmožne, drugače pa ne. S spretnim voltiranjem čez različne ustavne in postavne določbe in zlasti čez Pražakove jezikovne naredbe, poskuša celo podpreti to svoje gorostasno stališče, končuje pa svoja izvajanja z izjavo, da se mu zdi polemika s spomenico slovenskih odvetnikov in notarjev brezpredmetna, ker se stvar tem potom itak ne da rešiti.

Polemika je res nepotrebna. Država priznava Slovence kot narod in jim zagotavlja popolno ravnopravnost. Iz tega načela je justična uprava priznala Čehom, Poljakom, Malorusom, Hrvatom in Italijanom veliko več, kakor zahtevamo Slovenci in priznala tudi to, da ima pravico do jezikovne ravnopravnosti ne samo tisti, kdor nemškega jezika ne zna, nego sploh vsak v območju svoje narodnosti. Kar zahteva Marckhl, to pomeni brezpravnost našega jezika.

Marckhlov članek nam kot izraz mišljenja tistih krogov, ki imajo danes justično upravo v rokah, jasno osvetljuje sedanjo situacijo v jezikovnem vprašanju pri sodiščih. Vidimo torej, da se našim pravicam ne bo ugodilo, nego da se bo sedanji sistem še nadaljeval. Torej boji, vedni boji, samo ker hoče nemški nacionalizem vse zasuznjiti.

Toda: roko na srce. Smo tudi sami krivi. Manjka nam tiste krepke volje, ki seže tudi po skrajnih sredstvih, da doseže svoj namen. Posnemati je treba Nemce in voditi boj z njim lastno skrajno brezobzirnostjo in železno neizprosnostjo. V Avstriji pride do svoje pravice le tisti, ki se ga vlada boji, le tisti, ki zna z represalijami vračati krivice. Kdor samo moleduje, ni v tej državi še nič

dosegel; vsak ima tu toliko pravice, kolikor je zna iztrgati. To vedo tudi klerikalni poslanci. Ali se pa bodo tudi kdaj po tem ravnali?

O veljavnosti izpitov na zagrebškem vseučilišču.

Zahteva, da se v Avstriji prizna veljavnost izpitov, položenih na hrvaškem vseučilišču v Zagrebu, je menda že tako stara, kakor je stara zagrebška univerza.

Toda, kakor se zdi, je izpolnitev te zahteve še vedno tako daleč, kakor je menda bila pred 30. leti.

Čemu? Ker se večinoma samo teoretično zavzemamo za to zahtevo, dejansko pa nam nedostaje vsake resne volje, da bi izvojevali končno ugodno rešitev tega vprašanja.

Ne motimo se, ako trdimo, da podcenjuje važnost tega vprašanja ne samo naša javnost, marveč predvsem naša parlamentarna delegacija.

Vprašanje reciprocitete zagrebškega vseučilišča se smatra tako v naši javnosti, kakor v naših parlamentarnih krogih kot stvar predrejene važnosti, o kateri se razpravlja in katere rešitev se zahteva samo takrat, kadar to baš nanese prilika.

Sistematične, dosledne in neizprosne akcije v tem pogledu ni opaziti.

Zato se končno ni čuditi, ako merodajni činitelji to našo zahtevo bagatelizirajo in se iz nje naravnost norčujejo.

Ali so naši parlamentarci sploh započeli kakšno resno, samostojno akcijo, da bi izposlovali veljavnost zagrebških vseučiliščnih izpitov tudi v Avstriji?

Kolikor se spominjamo, nikoli. Šele, ko je postalo pereče italijansko vseučiliško vprašanje, smo se tudi mi spomnili, da zahtevamo tudi mi vseučilišče v Ljubljani in reciprociteto zagrebške univerze.

Par resolucij v tem pogledu, poslanci so tako mimogrede omenili v parlamentu te naše zahteve, to je bilo vse, kar se je zgodilo in ukrenilo. Nato je nastala tišina in globok molk.

Šele, ko se je razglasilo, da namerava vlada rešiti italijansko vseučiliško vprašanje potom § 14. se je javnost spomnila tudi na jugoslovanske vseučiliške zahteve in listi so prinesli vest, da misli avstrijska vlada tudi Jugoslovane zadovoljiti v njihovih vseučiliških težnjah s tem, da prizna veljavnost državnih izpitov in rigorozov, položenih na zagrebškem vseučilišču.

To pa samo pod gotovimi pogoji, in sicer: 1. Ako se na zagrebški univerzi uvedo v pravniški in državni doktrini posebna predavanja za slušatelje iz avstrijske državne polovice, odgovarjajoča vsem avstrijskim zahtevam in 2. ako se da avstrijski vladi možnost, da bo tudi ona zastopana pri državnih izpitih — »dalmatinskih in istrskih« dijakov.

To so pogoji avstrijske vlade. Kolikor smo informirani, je prvi pogoj že izpolnjen, ker se že vrše na zagrebški univerzi predavanja, kakor jih želi avstrijska vlada, glede drugega pogoja pa je zagrebško vseučilišče tudi pripravljeno, da ga vsak trenotek izpolni.

Ako ima torej avstrijska vlada resen namen, eno izmed jugoslovanskih vseučiliških zahtev izpolniti, ni v tem oziru nobene zapreke več!

Zanimivo pa je na stvari eno: vlada hoče pri tem docela izločiti Slovence.

Ne priznava nam vseučilišča v Ljubljani, a nas hoče istočasno izključiti tudi od zagrebškega vseučilišča, kar je razvidno iz drugega pogoja, »da se da avstrijski vladi možnost, da bo zastopana pri državnih izpitih — dalmatinskih in istrskih dijakov.«

Toda iz te moke ne sme biti kruha! Ali se naj prizna veljavnost državnih izpitov in rigorozov, položenih na zagrebški univerzi, za vse avstrijske Jugoslovane, ali pa nič! V Dalmatince, Istrane, Kranjce, Gorjane, Stajerce in Korošce se ne damo več deliti, to naj uvažuje naša vlada in tudi — naši poslanci!

Rossuth o trezvezi.

Kakor poročajo iz Budimpešte, se je izrazil Fran Rossuth napram nekemu časnikarju v zvezni politiki

in o nameravanem potovanju nekaterih članov neodvisne stranke v Petrograd, sledeče: »Pod sedanjimi razmerami smatram samo ono zvezo za mogočo, ki obstoja sedaj, to pa že zato, ker se Francozi, za katere imam tople simpatije, ne bodo na noben način postavili na našo stran, dokler smo zvezani z Nemčijo. Do tega pa, da si priborimo neodvisnost, je žal pot še zelo dolga. Kar se tiče potovanja nekaterih članov neodvisne stranke v Budimpešto, nimam s tem ničesar opraviti. Da pa se je mogla ta vest sploh pojaviti, se mi zdi karakteristično za naše notranje razmere in za našo zunanjo politiko, ki del dežele naravnost sili v trozvezi sovražno gibanje. To gibanje pa ne bo vplivalo na harmonijo neodvisne stranke. Stranka ostane enotna in upam, da se bo v volilnem boju še okrepila.«

Nemški brambni prispevek.

Berolinska »Post« priobčuje pregled o uspehu brambnega prispevka petih, najvišje obdavčenih oseb Nemčije. Prispevek teh petih oseb znaša 22 milijonov mark. Od te vsote odpade na go. Berto pl. Krupp 8.800.000, na kneza Gvidona Henckel - Donnersmarcka 4.200.000, na cesarja Viljema 4.100.000, na nadvojvodo Mecklenburg - Strelitz 3 milijone 400.000 in na kneza Thurn-Taxis 1.500.000 mark. Brambni prispevek znaša 1/2% celega premoženja ter se da presoditi na ta način velikansko premoženje teh oseb, ki znaša skupaj nad 4 milijarde.

Obrekovanje Srbov.

Vesti iz Drača, ki so tako malo zanesljive, da jih skoro vedno trikrat dementirajo in popravljajo, prinašajo sedaj strašne podrobnosti o grozovitostih Srbov. Čudno je samo to, da doslej ni bilo prav ničesar slišati, da bi imeli Albanci tudi s Srbi kaj opraviti. Če pa so bili Albanci kljub svojim, gotovo bogatim izkušnjam, da se ne smejo s Srbi igrati, tako neprevidni, da so vtaknili svoj nos v vrelo vodo, jim je prav, če so se opekli. Pa poslušajmo brzojavko iz Drača:

LISTEK.

Kristalni zamašek.

Roman.

Francoški spisal M. Leblanc.
(Dalje.)

Gospa Klarisa je sedaj Daubrecqa pač poslušala, toda s kako grozo. Torej je Daubrecq vedel, da ga nadzoruje in ga zasleduje. Torej se je celih osem dni iz nje in njenih prizadevanj norca delal!

Z drhtečim glasom in vprašujočim pogledom je rekla gospa Mergy: — Vi ste se torej iz Pariza samo s tem namenom peljali tu sem, da bi vam jaz sledila?

— I kaj pak!
— A čemu, čemu?
— Vi to vprašujete, vi hočete to vedeti, draga prijateljica? je z veseljem obrazom rekel Daubrecq.

Gospa Mergy se je pomaknila na konec svojega stola in se nagnila proti Daubrecqu. Mislija je, da ga mora zdaj umoriti. En strel iz revolverja in bestija bo uničena. Počasi je z roko segla v svoj žep.

— Še eno sekundo, draga prijateljica, je dejal Daubrecq. Predno potegnete revolver in ga name izprožite, vas vljudno prosim, prečitajte

to brzojavko, ki sem je dobil pred dobro uro iz Pariza.

Gospa Mergy je mislija, da ji je nastvil Daubrecq novo past in zato ni ničesar odgovorila. Toda Daubrecq je vzel iz žepa brzojavko in jo ponudil gospe Mergy.

— Tiče se vašega sina.
— Gilberta? je prestrašeno vzkljnila Klarisa.
— Da, Gilberta! vzemite brzojavko in jo prečitajte.

Gospa Mergy je groze zakričala na ves glas, ko je čitala brzojavko: »Ogblavljenje bo v torek.«

Čez trenotek je planila na Daubrecqa in zaupila nanj:

— To ni res! To je laž... da bi me spravili v blaznost... Ah, jaz vas poznam! Vi ste zmožni vsega!... Toda, priznajte!... Kaj ne, ogblavljenja ne bo v torek. Čez dva dni že! Ne, to ni mogoče! Ne, ne... štiri ali pet dni je še časa, da ga rešimo... A priznajte že vendar!

Izčrpana od tega silnega nastopa je gospa Mergy skoro brez moči padla nazaj na svoj stol. Daubrecq jo je nekaj trenotkov opazoval, potem ji je natočil čašo šampanjca, ki jo je izpila na dušek. Daubrecq je šel nekajkrat sem in tam po sobi in se končno vstavil pred gospo Mergy.

— Poslušaj me, Klarisa.
Gospa Mergy je indignirano skočila pokonci; Daubrecqovo tikanje jo je užalilo, kakor udarec z bičem.

— Prepovedujem vam, da bi tako z menoj govorili! To je razžaljenje, ki ga ne maram prenašati... vi... zavrnjenec.

Daubrecq je zaničljivo odmahnil z roko in z izzivajočim glasom rekel:

— Kakor vidim, še vedno niste popolnoma na jasnem in še vedno ne veste, kaj bi storili. To prihaja pač odod, da imate še vedno nekaj upanja na kako pomoč. Ali naj vam morada Prasville pomaga, Ta izvrstni Prasville, ki ste mu vi desna roka... Ljuba prijateljica, verujte mi, da nani ne smete računati. Pomislite, da je tudi Prasville zapleten v sleparijo s podmorskim kanalom. Ne direktno... Njegovega imena ni na listi podkupljenih sedemindvajsetih poslancev, pač pa je na tej listi ime njegovega najboljšega prijatelja, bivšega poslanca Vorenglada, Stanislava Vorenglada, ki je pa tako velik revež, da sem ga pušal na miru. Danes zjutraj pa sem dobil obvestilo, da eksistirajo listine, ki pričajo, da je bil tudi Prasville podkupljen. In kdo mi to naznanja? Sam Vorenglade. Ta se je naveličal stradanja in zahteva, naj mu odšteje Prasville primerno vsoto, pa makar da bi ga aretirali in ki nima druge želje, kakor da se sporazume z menoj na skupno postopanje proti Prasvilleu. To bo Prasville poskakoval... Prisegam vam, da bo ta brigant poskakoval, da bo veselje... Koliko časa me ta ka-

nalja že tlačil. A, stari Prasville, tebi jo tudi še zaigram...

Vesel teh novih sredstev si je Daubrecq mel roke in šele čez nekaj časa nadaljeval svoje pripovedovanje.

— Kakor vidite, moja draga Klarisa... Od te strani nimate nobene pomoči pričakovati. Prav nobene! Torej — kaj? Katere bilke se hočete oprijeti?... Toda, skoraj sem jih pozabil... gospod Arsen Lupin! Gospod Grogard! Gospod Le Balu!... O jej!... Sami morate priznati, da se ti gospodje niso ravno odlikovali in da vsa njihova prizadevanja niso imela uspeha. Ti gospodje si domišljajo, da kdo ve kaj znajo, a če nalete na nasprotnika, ki se ne da ugnati v kozji rog, kakršen sem na primer jaz, pa dobe same zausnice! Začetniki, šušmarji! A ker imate vzlic vsemu temu očitvidno še neke iluzije glede tega gospoda Lupina, ker računate na tega žalostnega junaka, da bo mene pohodil in na čudežen način rešil vašega sina Gilberta, naj vam izpihnem še to upanje. Ah, Lupin! Mili bog, ona računata na Lupina! Lupin je njeno zadnje upanje. Lupin, počakaj vendar malo, da te stresem za ušesa, ti slamnat junak.

Daubrecq je stopil k telefonu, ki je vezal njegovo sobo z glavnim uradom hotela in je naročil poslušajoči gospodičini:

— V sobi št. 129 stanujoča gospa vas prosi, da pošljete k njej tisto osebo, ki sedi tik pred vašo pisarno... Halo?... da, gospodična, neki gospod je to s sivim mehkim klobukom... Saj čaka na ta poziv... Hvala, gospodična.

Daubrecq je obesil slušalo na telefon in se obrnil do Klarise:

— Ničesar se ne bojte! Gospod, ki sem ga poklical, je utelesena diskrecija. Geslo njegovega poklica je: Hitro in diskretno. Bil je nekoč policijski agent in izkazal mi je že mnogo uslug, med temi tudi to, da je vas nadzoroval, med tem, ko ste vi mene zasledovali. Če se sedaj, odkar smo na jugu, ni več mnogo bavil z vami, je temu vzrok to, da je imel druge važne posle. Vstopite, Jakob!

Daubrecq je sam odprl vrata in v sobo je stopil majhen, suh gospod z velikimi brkami.

— Jakob, bodite tako prijazni in povejte tej gospe s kratkimi besedami, kaj ste delali od srede zvečer, torej od tistega časa, ko sem jaz na lyonskem kolodvoru sedel na vlak, kj me je odpeljal na jug, dočim ste vi ostali na kolodvoru. Seveda smete povedati samo to, kar se tiče te dame.

Gospod Jakob je vzel iz žepa debelo beležnico, je listal nekaj trenotkov po njej in je potem, kakor bi bil pri raportu, čital sledeče:

(Dalje sledi...)

Begunci iz onih krajev, kjer je divjala zadnje dni srbske artilerije, so se obrnili do ministra Hasan bega Pristine s prošnjo, da naj se obrne do kompetentnih faktorjev v Evropi, da se oblaži vnebovpijoča beda teh nesrečnikov. Njih pripovedovanje o srbskih grozovitostih in nasilnostih, ježi vsakemu lase. Srbi zahtevajo, da se odpravi albanski jezik iz šol in v domači srbskim jezikom. Albanci so se temu uprli, nakar so srbske oblasti pričele s silo. Vso okolico so opustošili, nad 1000 moških, žensk in otrok so pomorili in več tisoč Albancev je prišlo na beraško palico. Res, skrajni čas bi bil, da se napravi red v Albaniji, da že enkrat prenehajo večni boji in da sosedne države, zlasti pa Srbija in Črna gora, ne bi bile primorane, zaradi teh roparjev zadržavati toliko dragocenega in drugod potrebnega človeškega materiala ob svojih mejah.

Dogodki v Epiru.

V Korici in v okolici vlada vojna furija. Prebivalci mesta Korice so se bili naveličali neznoznega pritiska albanskih čet ter so sklenili, proglasiti avtonomijo. Sporočili so to vodji epirskih prostovoljcev Busiosu, ki je stal s svojimi četami pri Biglisti. Busios je nato res prikorakal z večjim oddelkom do Hočište ter zasedel ta kraj. Tam so se pričeli prvi boji. Oddelek poveljnika Busiosa so napadle albanske čete in albanski orožniki, Busiosu pa se je posrečilo, zavrniti ta napad z ognjem strojnih pušk. Pri zasledovanju so nato vjeli Epirci turškega majorja Emina in 17 Albancev. Ko so nato korakali Epirci naprej proti Korici, so stali naenkrat veliki albanski premoči nasproti, tako da so se morali z velikimi izgubami umakniti zopet na Hočište, kjer so čakali, da so dospeli prostovoljci s Krete. Nato so se ponovili boji. — Epirci le počasi napredujejo, ker jim manjka streliva. Medtem pa so Albanci vdrlji v mesto Korico ter je na več krajih zažgali. Tudi so Albanci v Korici umorili pet Kucovlahov. Iz Drača pa poročajo, da so Kucovlahi umorili Epirci in Grki, sploh dolže Albanci Grke strahovitih krutosti, Grki pa očitajo Albancem isto. Umor Kucovlahov je povzročil zlasti v Bukarešti silno razburjenje.

Štajersko.

500letnica ustoličenja Korotanskih vojvod proučevala vsa Mariborska narodna društva pod pokroviteljstvom Zgodovinskega društva na belo nedeljo, dne 19. aprila 1914. Za to slavnost se delajo že skoro 2 meseca najboljše priprave. Društva se ne strašijo ne truda ne naravnost ogromnih stroškov, da proučijo ta zgodovinski dogodek s sijajem, ki ga Maribor dosedaj še ni videl. Krasen spored slavnosti, divni staroslovanski kostumi, nove kulise predstavljajoče Gosposvetsko polje in staroslovensko mesto Branibor nas bodo v duhu povedle v one čase, ko je slovensko ljudstvo po svojih starih obredih volilo in ustoličevalo svoje vojvode. Malo svetlih dni kaže naša zgodovina. Naj bo ta slavnost nekaj narodni praznik posvečen zgodovinskemu dnevu. Naj bi ta slavnost združila vse narodno čuteče Slovence ne samo iz Maribora in okolice ampak celega Spodnjega Štajerija, saj bo gotovo ostala vsakemu posetniku v trajnem prijetnem spominu. Pozivljamo vsa vnana društva, da se ozirajo na 19. april, pohite takrat v Maribor, da se v naši sredi navdušijo za nadaljnje narodno delo, si celo slavnost ogledajo in skušajo v manjšem obsegu doma prirediti kaj podobnega. Slavnost se vrši ob pol 4. uri popoldne in bo tako zgodaj končana, da se bodo zunanji posetniki še komudno lahko odpeljali z večernimi vlaki. Z ozirom na velike stroške se je morala vstopnina znatno zvišati in znaša za fotelijske sedeže 3 K, sedeži I.—IV. vrste 2 K 50 v, V.—VIII. vrste 2 K, IX.—XII. vrste 1 K 50 v. Sedeži na galeriji 1 krono. Zunanji posetniki naj vstopnice pravčasno naroče pri trgovcu Vilko Weixl, Glavni trg 22. Na naročila brez denarja se ne ozira. Natančni spored slavnosti bomo pravčasno priobčili. Predavanje Zgodovinskega društva o ustoličenju se je moralo preložiti na četrtek 16. aprila t. l. Predavanje se vrši ob 8. uri zvečer v mali dvorani Narodnega doma. Predava g. profesor Pirc. Vstopnina ni. Slovenci iz Maribora in okolice pridite polnoštevilno!

Ormoški okrajni zastop. Kakor slišimo, ne nameravajo ormoški Nemci pod nobenim pogojem voliti svojih zastopnikov v okrajni zastop. Njihove nade, da bo štela nemškotarska stranka v okrajnem zastopu 9 mož, so jim splavale po vodi in se

daj hočejo onemogočiti sploh vsako delovanje okr. zastopa. Pri tem trdno zanašajo, da bo vlada kakor povsod drugod, imenovala tudi za ormoški okrajni zastop takega komisarja, ki bo šel Nemcem na roko in odkodoval Slovence, kjer bo le mogel. Opozorjamo vlado, da imajo Nemci kar šestino članov ormoškega okrajnega zastopa in bi bilo več ko možno, ako bi imenovala Nemca za komisarja. Na razpolago je več domačinov, ki so doslej delovali v okrajnem zastopu, poznajo dobro kraj in ima prebivalstvo tudi do njih zaupanje. Naj se imenuje katerega izmed teh mož, nikakor pa ne kakega tujeja in neizkušenega uradnika, ki bo prišel s prebivalstvom večno v konflikte. Eksceleca grof Clary naj te pomisleke dobro upošteva!

Brihtni klerikalni župan. V eni izmed občin laškega okraja imajo za župana jako »brihtnega« moža; razume se, da je torej odbornik in zapnik klerikalne stranke! Hudomušen tajnik mu je dal podpisati sledečo vlogo na c. kr. okr. glavarstvo v Celju — ta hudomušnež je vedel, da župan ničesar ne čita, kar podpisuje — »Št. 374. Sl. c. kr. okr. glavarstvo v Celju! V sledečem naznanjam grehe, ki jih imam na vesti kot župan. Podpisani priznavam, da povzročam občini mnoge nepotrebne stroške. Za občinsko pisarno kupljeni službeni revolver in neki album rabim v svoje zasebne svrhe. Dalje sem si lani zaračunal večjo komisijo, ki je nisem nikoli opravil. O kakem rednem županskem poslovanju nimam duha ne sluha in bi podpisal še svojo smrtno obsodbo, ako bi se mi predložila. Sem namreč preošaben, da bi koga vprašal za svet, četudi ničesar sam ne razumem. Jaz se nisem za dobrobit občine nikoli brigal in imam vedno le lastne interese pred očmi. Te podatke potrjujem z lastnoročnim podpisom kot župan. V . . . 11. marca 1914.« Taki dovtipi so seveda le v onem delu laškega okraja mogoči, kjer vohi 1/2 »zavednih katoliških mož« na pr. dr. Benkoviča za državnega poslanca.

Iz Maribora. Zopet nam je pobrala smrt odličnega moža, gospoda Ivana Strelca, nadučitelja pri Sv. Andražu v Slovenskih gorah. Pripeljal se je na kratek obisk k svojemu bratu dr. Pivku v Maribor in tu ga je nenadoma zadela srčna kap 9. t. m. ob 10. uri dopoldne. Pokojnik je bil znan daleč okrog v učiteljskih in drugih krogih. Bil je izza mladih let literarno delaven, zlasti kot lokal-zgodovinar in narodopisec. Neustrasnega bojevnika za pravice učiteljskega stanu in našega odkritega somišljenika ohranimo v stalnem spominu. Njegovo delo ocenimo v eni izmed prihodnjih števil.

Iz Maribora. Peta sezona »Dramatičnega društva« se je zaključila na cvetno nedeljo (5. t. m.) s popoldansko predstavo »Pasijonskih iger«. V 11 kratkih, v sceničnem oziru zelo učinkovitih slikah se je vprizorilo Kristovo trpljenje in smrt. Izmed velikega števila sodelujočih oseb naj navedemo le nekatere, ki so z velikim uspehom vprizarjali važne vloge. G. Dobravec je igral Krista; takoj v prvi sliki, ki je bila ona najlepša, je bila upodobitev Kristove osebe jako srečna. Lakomnost in poznejši obup izdajalca Jude je podal zvesto gosp. Boc. Velikega duhovna, Pilata in Heroda so lepo vprizorili g. W., Hohnjec in Golob. Radi priznavamo tudi ostalim osebam, zlasti g. režiserju, da so s to nelahko predstavo rešili težavno nalogo z velikim uspehom. Dobro sestavljena in preiščljena scenerija je delala čast Dramatičnemu društvu, ki mu ob koncu sezone odkrito čestitamo.

Iz Maribora. Javno ljudsko predavanje o 500letnici zadnjega ustoličenja koroških vojvod bi se bilo imelo vršiti minolo soboto v Narodnem domu. Zaradi nenadoma nastalih težkoč pa se je moralo na žalost preložiti. Cenjeno občinstvo blagovolji to oprostiti. Predavanje se vrši zanesljivo v četrtek, dne 16. aprila ob 8. uri zvečer v dvorani Narodnega doma. Priredi je Zgodovinsko društvo. Opozorjamo z nova na to predavanje, ki ima biti nekaj uvod in priprava na veliko slavnost 19. t. m. Mariborski in okoliški Slovenci! Pridite v velikem številu poslušati zgodovino svojega naroda. Kdor ne pozna zgodovine svojega naroda, njemu je tuja narodna zavest. Narod, ki ne pozna sebe, narod, ki ne proučuje svoje minulosti in ne čisla svoje lastne zgodovine, njemu je sojeno, da pogine! Slovenci, spoznavajmo sebe, proučujmo osobito minoost, učimo se iz nje in svetlejša bo naša bodočnost!

Drobne novice. Iz Maribora. V Studencih je umrl pek in hišni posestnik Henrik Mulec, 55 let star. V mestu je umrl bivši pristav Jažne žel. Franc Bodner 77 let star. — Iz Spilfelda poročajo, da je uvoval

vlak blizu Strasa izvožička Sorgerja. Ker je vlakel veter v nasprotno stran, je Sorger preslišal pisk lokomotive in prišel pod stroj. Odrezalo mu je glavo, levo roko in levo nogo ter je bil siromak na mestu mrtev. Zapustil je vdovo s 4 otroci. — Iz Bočne pri Gornjem gradu. Naš rojak Joško Rop je napravil pretečeni teden v Ljubljani z odliko izpit iz tesarstva.

Koroška.

Nemška nasilnost. Iz Globasnice poročajo, da imajo v Velikovcu zelo nadutega živinozdravnika. Neki kmet je kupil v Velikovcu okrog 50 ovac, da bi jih poslal na Tirolsko. Ker se pa mora pred odpošiljavo izvršiti živinozdravniški ogled, je iskal kmet živinozdravnika ter ga končno tudi našel po 2 urah. Prosil je živinozdravnika, da bi ogledal ovce ob 5. popoldne na kolodvoru v Sinčivasi, a živinozdravnik je zahteval, da se prižene tja ovce že ob 4. Kmet je hitel na vse kriplje, a je vseeno živinozdravnika zamudil. Srečal ga je, ko se je ta že vračal s kolodvora. Milo je prosil kmeta, naj se živinozdravnik vrne in naj ogleda ovce, a vse prošnje so bile zastoj, živinozdravnik je šel svojo pot dalje, ne meneč se za kmeta in ovce. Seveda ta trdi nemški živinozdravnik pri razgovoru in pri občevanju s kmetom ni rabil baš mile in blage besede.

Poskušeni vlom v blagajno. Iz Beljaka poročajo, da je v torek ponoči poskušal vlomiti nek tat v pisarno špedicijske firme J. Thomanna naslednik v Celovški cesti. Vlomilec je razbil okno, skril železno omrežje ter nemoteno zlezal v pisarno. Tu je poskušal vlomiti v železno blagajno, vendar pa se mu to ni posrečilo. Ker tu ni imel sreče, vlomil je v vse miznice ter odnesel razne stvari, med temi tudi zlat ščipalnik v vrednosti 14 K. V železni blagajni, ki jo je hotel oropati, je bila precejšnja vsota. Sledu o storilcu nimajo do sedaj še nobenega.

Drobne novice. Iz Bistrice ob Dravi poročajo, da je bila 4letna hčerkica delavca, Anica Steffler iz neke steklenice lizol. Ker so ji dali takoj gorko mleko, je otrok izbruhnil strup ter bo v kratkem ozdravil. Lizol je prinesla neka sosedka. — Neki komaj šoli odrasli vožarski učencec v Paternijanu je izvršil po okolici več vlovov ter napravil bogat plen. Za denar si je nakupil raznih prstanov ter drugih takih predmetov, zahajal je pa tudi prav pridno v gostilno ter tudi pri kartah zapravil okrog 50 K. Čudno je, da tega pobalina niso pri takem počenjanju že prej prijeli. — V Beljaku so prijeli nekega 20letnega Arona Radivojeva, ki je imel namen popihati jo v Ameriko. Ko so ga prijeli je rekel policiji, da se gre zdraviti v neko kopališče. Pri njem so našli le natančen načrt vožnje. Prtljage in denarja ni imel nič ter je najbrže postal žrtev kakega sebičnega izseljalnega agenta. — Tudi na Koroškem in sicer v Celovcu zasledujejo razne zločince s policijskimi psi. Tako se je zgodilo predvčerajšnjem ponoči, da je nekdo pobil pri nekem profesorju na njegovem stanovanju par šip. Drugi dan je policija pripeljala pred profesorjevo stanovanje policijskega čucka, ki je kmalu našel sled ter obljubljal zunaj mesta nekega dijaka. Seveda s tem nikakor še ni rečeno, da je dijak storilec, a uspeh policijskega psa in njegove zmožnosti se je jasno pokazal. — Eksplozija v tovarni za jeklo v Guštajnu. Pri poskusu na neki na francoski način narejeni cevi je začela cev z vso vsebino eksplodirala in težko ranila delavca Franca Fischerja. Pripeljali so ga v bolnišnico.

Primorsko.

Imenovanja v sodni službi. Za sodnike so imenovani sledeči avskultanti: Fran Cigoj za Volosko, dr. Hinko Irgolič za Ajdovščino, dr. Battigi za Tržič in S. Mogorovič za Buzet.

Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand v Gorici. V sredo se je mudil v Gorici prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand. V torek jutraj odpeljal se je z avtomobilom iz Miramara čez laško mejo, zvečer dospel v Gorico ter se v sredo zvečer odpeljal zopet v Miramar. V Gorici je bil na posetu pri baronu Locatelliju, kjer ga je pozdravil tudi deželni glavar dr. Faidutti.

Poleti s preobrajenim letalnim strojem v Gorici. Na velikonočno nedeljo se bo na goriškem letalnem polju vršil polet drznega in slavnega pilota Chevillarda. V slučaju skrajno neugodnega vremena se bo vršil polet na velikonočni ponedeljek.

Politični uslužbenec, ki je gojfulal s naklonenostmi. O tej zadevi se izve še razne podrobnosti. Tako so v stanovanju aretiranega poštnega uslužbenca Ivana Rovisa v Pulju našli mnogo poštnih potrdil, več steklenic kitajskega črnila, več vložnih knjižic raznih denarnih zavodov, na katere so pa bile vložene le majhne vsote denarja, zavarovalna polica na življenje, varnostna skrinjica in mnogo drugih sumljivih predmetov. Puljska policija je vse te stvari izročila tržaški policiji.

O veliki tatvini, ki se je baje izvršila v tržaški prosti luki, se je sedaj pokazalo, da se pri poštnem uradu ni ničesar ukradlo, marveč da se je izvršila le tatvina v nekem skladišču v prosti luki, kjer so tatovi odnesli za 600 K finih japonskih svilenih oblek.

Peki v Trstu. Pred par dnevi so sklenili peki v Trstu, da ne bodo več prodajali kruha na vago, marveč samo v kosih, kar bi bilo cene kruha izdatno zvišalo. Vsled nezadovoljnosti prebivalstva pa je sporočilo namestništvo konsorciju pekov, da je ta sklep na podlagi § 127. obrtnega reda neveljaven in da morajo peki tudi v naprej prodajati kruh na vago.

Pred okrožnim sodiščem v Rovinju je bil te dni obsojen 42letni vdovec J. Suran rani odpeljave nekega dekleta na dva tedna težke, poostrene ječe. Vdovec, ki je nameraval poročiti 20letno M. Lincič, je pripravjen se oženiti z njo, vendar ga pa dekle po štirinajstnevni poroki za poskušnjo ne mara več. V Istri in Dalmaciji se dogodi več takih slučajev, da se dekle in možki poročita za poskušnjo. Iz tega izvirajo tudi tožbe radi odpeljavanja, če dekle s poskusom ni bilo zadovoljno.

Drobne novice. V Trstu so našli mrtvega 38letnega Antona Lutnana, bivšega laškega trgovca v Gorici. Pognal si je iz revolverja tri kroglice v srce. — Nenavaden samomor. V ulici Sanitá si je hotel na nenavaden način končati življenje 33letni gostilničar Franc Češman. Vzel je čevljarjski nož, si ga nastavil na srce ter se zaletel v zid, tako, da se mu je nož zasadi v srce. Pripeljali so ga v bolnišnico ter mu takoj zašili srce. vendar pa je zelo dvomljivo, če okreva. — Tatovi v Trstu se pridno pripravljajo, da dostojno proučijo velikončne praznike. Iz več delov mesta se poroča, da se posebno množe tatvine jestvin, da dva uzmoviča sta celo pokradla kar 13 zabojev pomaranč. Enega teh tatov so prijeli v osebi 20letnega Bruno Bremica, ki je policiji že prav dobro znan. — Težka telesna poškodba vsled eksplozije petrolejke. V Pulju je zadobil težke poškodbe na obrazu in zgornjem delu telesa vsled eksplozije petrolejke delavec Julij Nussmüller. Pripeljali so ga v bolnišnico, vendar bo skoraj gotovo izgubil vid.

Dnevne vesti.

Stara obrabljena sredstva. Nemško časopisje je akcija v obrambo slovenskega jezika pri sodiščih silno razburila. Posvečajo ji dolgevečne članke, v katerih Slovincem v jezikovnem oziru odrekajo vse pravice in proglašajo borbo za pravice slovenskega jezika kot nesramnost, ki jo je treba z vso odločnostjo zavrniti. Tudi Wolfova »Ostdeutsche Rundschau« je izpregovorila in priobčila članek, v katerem mesto stvarnih izjavani proti slovenskim stremjenjem, izliva golide gnojnice in blata na Slovence zgolj zaradi tega, ker so tako predrzni, da se ne dajo Nemcem prostovoljno požreti. V tem članku piše prosluli sladkornik Wolf med drugim tudi to - le: »Najpreje so prišli gospodje odvjetniki slovenske narodnosti in so se pritožili. Za advokati so prišli k pravosodnemu ministru notarji. Tudi ti so imeli zelo mnogo na srcu, predvsem zahtevo, naj se uporabi slovenskega jezika prizna večji delokrog. Stvar se zdi na prvi pogled neverjetno nedolžna. Zakaj bi ne smel nati govoriti slovensko in pisati slovensko pismo? Odveč bi bilo to seveda čisto gotovo, ako ima opraka s kmetom, zakaj slovenskega književnega jezika ne razume, kakor je znano, nihče razen onih, ki so študirali, najmanj pa slovenski kmet . . .« Sladkornik Wolf, ta prototip vsenemškega poštenjaka, je v pomanjkanju drugih argumentov, posegel po izkranem orožju izza časov blagopokojnega Anastazija Zelenca in gobezda, da slovenski kmet ne razume slovenskega književnega jezika, vsled česar da je za slovensko ljudstvo vse eno, ako se uraduje v slovenskih pokrajinah slovensko ali nemško. Ako bi kdo drugi kakor Wolf trdil tako bedastočo, bi ga zavrnili s primernimi argumenti, da bi pa moža s sladkorno čepico na glavi odgovarjali, to pa smatramo pod svojo častjo. Samo to uravimo: Ako bi bil

gornještajski kmet tako izvežban v književni nemščini, kakor je slovenski kmet v slovenskem književnem jeziku, ako bi gornještajski kmet toliko razumel uradno nemščino, kakor razume slovenski kmet književno slovenščino, ako bi gornještajski kmet čital toliko nemških knjig, kolikor čita slovenski kmet slovenskih knjig, bi lahko bili Nemci zadovoljni in ponosni in Karel Herman Wolf bi si lahko oblizoval prste od veselja, ne pa radi — sladkorja. Tako je, pika!

Značilen pojav. Dunajska »Reichspost« prijavi iz budimpeštanskega lista »Magyar orszag« poročilo o javnem predavanju, ki ga je imel v Berlinu dr. Otton Rottermann, urednik za zunanjo politiko pri »Norddeutsche Allgemeine Zeitung«. Ta dr. Rottermann je ravno v svoji lastnosti kot oficir vsekako mož, čigar besede zaslužijo pozornost. V svojem predavanju je rekel: Vedno pomnoževanje armad mora, če pojde tako naprej, evropske države gospodarsko uničiti. Edina možnost, garantirati trajen evropski mir, je razdelitev avstro-ogrške monarhije po načrtu, ki ga je predlagalo »Novoe Vremja«. Na ta način bi se moglo ugoditi tako teritorialnim inspiracijam Rusije, kakor Francije, dočim bi mogle nemške province monarhije v miru uživati blagoslov nemške kulture, namesto da bojujejo narodne in plemenske boje. »Reichspost« zahteva pojasnil, kakor pride urednik »N. A. Z.«, torej organ nemškega državnega kancelarja, do tega, da ima take govore. O, Nemčija je zvesta zaveznica Avstrije!

Policija na poslu. Tukajšnja državna policija je uvedla, kakor čujemo, proti profesorju dr. Franu Ilešiču poizvedbe radi njegovega govora v Mariboru. Na njeno prošnjo poizveduje sedaj o Ilešičevem govoru mariborska mestna policija, ki je poslala svoje organe k odvjetniku dr. Franu Rosini in raznim drugim osebam. Pripominjamo, da je bilo dr. Ilešičevo predavanje javno in da je bilo kot tako priglašeno tudi oblasti, čemu ni potem policija poslala svojega zastopnika na predavanje, ako se ji je zdelo tako nevarno in sumljivo? Bi si bila vsaj prihranila sedanje mučne poizvedbe!

Pojasnilo ministrstva zunanjih del. Na zahtevanje »Dneva« zaradi znanih 600 K, ki so bile poslane upravi tega lista, je ministrstvo zunanjih del sedaj dalo pojasnilo. Ministrstvo pravi, da je neki uradnik tega ministrstva pri neki posojilnici na Kranjskem nekaj dolžan in se mu dotični dolg odteguje od plače. Ministrstvo je o tem obvestilo posojilnico s pristavkom, da pošlje denar proti potrdilu. Posojilnica je poslala ministrstvu potrdilo in pomočoma »Dnevov« ček, nakar je ministrstvo poslalo s tem čekom denar, ki je na ta način prišel seveda na upravo »Dneva«, namesto na posojilnico.

Šofer dr. Pegan in kandidat dr. Pogačnik. Z Vrhnike se nam poroča, da si je dr. Pegan k svojemu deželnooborniškem poklicu izbral še poklic deželnega šoferja ter vozi sedaj dr. Pogačnika po njegovih agitacijskih potovanjih. Tudi včeraj je dirjal deželni avtomobil po državni cesti, ki je ravna, kakor bi jo z ravnimol začrtal in zakaj je videl šofer dr. Pegan ovinek, kjer ga ni, je še danes vsakemu nerešena uganka. Kratko malo, gospod deželni šofer se je s svojim avtomobilom zaletel v kanton pri km 17. in nobel vožnje najnovejšega kandidata je bilo konec. Šoferju dr. Peganu in kandidatu dr. Pogačniku se ni sicer nič zgodilo, avtomobil pa je izgubil eno kolo. Milo sta ogledovala svojo žrtev, končno pa sta se odločila, da pošljeta v Ljubljano po novo kolo. In če novega kolesa še nista dobila, stoji avtomobil še vedno pri km 17 kot slika kandidatove in dr. Peganove polomije.

Srbski izletniki. Kakor čujemo, priredi začetkoma meseca maja okrog sto belgradskih akademikov izlet v Zagreb, Ljubljano, Postojno in Trst. Njih cilj je predvsem Trst, da vidijo morje, v drugi vrsti pa Postojnska jama.

Glas Juga. Prva številka tega glasila jugoslovanske nacionalistiške mladine je izšel. Izdajatelj in odgovorni urednik je g. Viktor Zalar. Tiska se v Slatnerjevi tiskarni.

Arhangel s šopkom. Frančiškanski pater Arhangel je včeraj praznoval god in je hodil po Viču s šopkom, ki so mu ga podarili njegovi čestilci ali čestilke. To morajo biti lepi ljudje, ki takemu človeku, kakor je ta Arhangel, šopke poklanjajo, namesto da bi se sramovali, da še vedno med njimi živi.

Sadovi svete ljubezni. Župnik pri Sv. Jakobu v Ljubljani je ljubljence nekaterih ondodnih vnetih članic Marijine družbe. Zenske, same in omožene, so vse zaljubljene vanj in ne vedo, kako bi se mu bolj zriknile. Ni dotzo tega, ko so akle-

mile, da kupijo gospodu darilo, da ga bodo veselili v svojem srcu vselej, kadar ga bodo pogledali. A kakšno naj bo to darilo? Mnenja so šla sem in tja, ker se ni vedelo, kaj gospod se potrebuje, ker imajo vsega dovolj, končno se je pa sklenilo, da se kupijo gospodu župniku prelepe spodnje hlače. Ko je predlagateljica svojo misel natančneje razložila ter razpredala, se je določilo, da se pobirajo med članicami prispevki, da bodo te hlače v zbor moških spodnjih hlač, da bodo te hlače tako lepe, kot jih nima noben moški. In nabrale so lepo vsoto za te hlače, ki so se nato pod skrbnim vodstvom zaščitnic svete čiste ljubizni oziroma zastopnic deviške medolžnosti sešile in okrasile z vsemi potrebnimi pritlikinami. Deputacija petih Marijinih hčera je s primernim nagovorom izročila gospodu župniku hlače, ki naj bi se vselej, kadar bi jih imel na sebi, spominjali goreče ljubezni Marijinih devic do dušnega pastirja in njih vdanosti do svete matere katoliške cerkve. A kaj se je zgodilo zdaj? Župnik darila ni hotel sprejeti! Poučil je ženske, naj bi rajši tisti denar, ki so ga po nepotrebnem potrošile za te hlače, dale za reveže, za tiste reveže, ki še močnika nimajo za prehrano. — Da je v sled te župnikove netaktnosti nastal proti njemu odpor v vrstah Marijinih devic, se ni čuditi. Ošabnost so mu očitale — seveda ne v obraz — in bile bi dale hlače enemu izmed kaplanov, če bi bil kateri vsaj nekoliko tako lušten, kot so gospod župnik. Ker pa ni nihče izmed njih tako lušten, ostale so hlače v posesti šentjakobskih Marijinih hčera, samice in omoženih, končna usoda teh hlač pa še ni znana. Tako lepa je ta povest o hlačah, da bi jo bilo škoda pustiti v pozabljivosti.

Trgovina Štefana Nagyja v Ljubljani je postala insolventna in jo je prevzela znana ultranemška tvrdka D. Rakusch v Celju.

Nesrečna smrt na cesti. Iz Kandije se nam poroča: Žena tukajšnje posestnika in meštarja s konji, gosp. Rogla, je te dni doletela smrtonosna neizgoda. V sredo dopoldne je mož oral pri nekem sosedu ob cesti na Ruseni. Vračajoč se domov, je njegova žena prisleda k njemu na voz. Naenkrat se žena zvrne nazaj in s padcem v voza se oprjemši moževe roke, teledne z glavo s tako silo ob cesto, da je na mestu ostala nezavestna. Možu, ki ga je pri padcu potegnili s seboj, se ni nič zgodilo. Prepeljal jo je nezavestno domov, kjer je ne da bi se bila kolikaj zavedla, še tisto noč umrla. Pokojnica, 68 let stara, jako pridna gospodinja, je prestala že dvakrat slično nesrečo, a je vselej okrevala, to pot je bil udarec z glavo ob cesto smrtonosen.

Za pogorelce. Notranje ministvo je dovolilo za pogorelce v Tribučah pri Črnomlju 500 kron podpore.

Požar. 3. t. m. ob 1. uri popoldne je na skednju posestnika Anton Dolca v Landolu pri Postojni izbruhnil požar. Ogenj se je hitro razširil na 15. deloma s slamo, deloma z opeko kritih objektov. Ogenj so končno lokalizirali in pogasili. Škoda znaša 73.000 kron, zavarovalnina pa samo 53.000 kron.

Preprečen samomor. Na Glincah stanujoči 32letni pleskar Alojzij Žirovnik se ga rad nasrče in če mu potem pade doma kaka beseda narobe, je takoj pripravljen na samomor. Tako so ga že parkrat »srečno« rešili. Tako je prišel tudi predsmočenjem domov okajen ter se sprl z domačimi. Med prepričanjem je zagrozil, da se še isti večer ustrelji, nato pa je odšel k Glinšici. Tam je začel s samokresom meriti proti sebi, kar je opazilo neko dekle in teklo to sporočiti domačim. Le-ti so to takoj javili policiji in c. kr. nadstrážnik Ladič se je v svo naglico napotil proti usodnemu mestu ter pazljivo odvzel Žirovniku samomorilno orožje ter ga aretiral, posebno še, ker se je bilo bati, da ne ustrelji preje še kakega drugega. Prišedši z njim na stražnico, ga je policijski zdravnik preiskal in konstatiral, da je mož zaužil preveč alkohola, ni pa sicer bolan na umu. Ko so potem pregledali še samokres, so tudi tukaj dognali, da ni bilo prav nobene nevarnosti in je bila ta za njegove sorodnike navaden bav bav, stražnik Ladič se je pa tudi prepričal, da se mu ni bilo treba bati, da bi se bila pripetila njemu samemu ali Žirovniku, ali pa komu drugemu nesreča s smrtonosnim orožjem — ker je bil samokres prazen. In srca so se olajšala skrbi Žirovnikovim sorodnikom, policija ga je pa toliko bolj brez skrbi pustila domov, ko se je prepričala, da je edino alkohol povzročil ta prazen strah.

O modri miški piše dunajski »Fremdenblatt« sledeče: »Modra miška« od Aleksandra Engel in Julija Horst, ki je povzročila kot operetna burka na odru mnogo smeha, stopila je tudi v kinematograf in iz burke na-

stala je prava živahna veseliga. Komične situacije vprizarja film mnogo uspešneje in režiser Maks Mack vporabil je to lastnost filma in sestavil celo vrsto smešnih prizorov tako, da gledalec ne pride iz smeha. Bil je velikanski uspeh, h kateremu je pripomogla največ očarujoča igra Magde Lessing.

V kavarni Central na Sv. Petra nasipu koncertuje vsak večer splošno priljubljen damski tamburaški zbor Javor.

Društvena naznanila.

Salonski orkester Sokola I. priredi na velikonočni ponedeljek svoj drugi veliki koncert v restavraciji hotela Tivoli. Začetek koncerta ob 4. popoldne. Konec ob 7. uri. Od 8. do 12. ure ponoči v dvorani ples. Vstopnina za osebo 50 vin. Prireditev bo vseskozi zabavna in lepa, zato priporočamo obisk zlasti vsem sokolstvu naklonjenemu občinstvu. V ponedeljek vsi v hotel Tivoli! Na zdra!

Narodno - socialna Zveza v Ljubljani naznanja, da bo društvena knjižnica v nedeljo zaprta. Da se pa člani lahko preskrbijo za praznike s knjigami, izposojevalo se bode knjige danes, na veliki petek od 6.—8. zvečer.

Občni zbor slovenskega pevskega društva »Ljubljanski Zvon« se definitivno vrši jutri, v soboto, dne 18. t. m. ob 8. zvečer v salonu Mrakove restavracije na Rimski cesti.

Novomeška sokolska župa priredi svoj župni zlet dne 12. julija v Metliki. Vabi torej že danes vsa bratska društva in druge prijatelje Sokola na to prireditev, pri kateri bode prilika seznaniti se z lepo Belo Krajino, kakor tudi z brati Hrvati, kateri so že zagotovili obilen svoj posest. S predpripravi se je v Metliki že pričelo. Telovadba se bo vršila ob državni cesti na Svarčih, ljudska veselica pa na Pungertu, katerega že sedaj pridno planirajo. Pri prostih vajah sodelovala bode c. kr. vojaška godba iz Zagreba. Vsa bližnja narodna društva naprošajo se, da se blagovolijo ozirati na to prireditev ter vzeti dan 12. julija t. l. v naznanje, da ne nastanejo neprijetnosti s tem, da bi na isti dan prirejali veselice.

Prosveta.

Puccini Giacomo: »Bohème«. Zadnja operna predstava dne 15. t. m. zvečer. Umetniki Rudolf, Marcell, Schannard in Collin zmružejo in stradajo; kurijo peč z rokopijski pesmi in dram. Dolžni so stanovanje in gospodar Bernard pride terjat stanarino. Schannard je izberačil vino. Bernarda vpijanijo in ga vržejo ven. Nato odidejo, le Rudolf ostane. Vstopi sosed Mimi, ki ji je na stopnicah veter ugasnil luč. Prižgeta jo. Ona odide, a pozabila je ključ. Vrne se, išče ta ključ, a Rudolf ga skrrije, da zadrži Mimi. Skupaj odideta, ko sta si razodela ljubezen, v Quarter latin, kjer je veselje doma. — II. dejanje. Tam se najde vsa družba. Musette, nekdanja Marcellova ljubica, odslovi svojega kavalirja Alcindorja in ga pošlje kupit nove čevlje. Medtem se Musette zopet sprijazni z Marcellom in odide z družbo. Alcindor pa mora plačati vse, kar so použili umetniki in njihove ljubice. — III. dejanje. Mimi se je sprla z Rudolfom in ga išče. Marcell ji pove, da spi Rudolf v gostilni. Mimi se skrrije za drevo in sliši, kako Rudolf pripoveduje Marcellu, da je zapustil Mimi, ker ne more gledati njene neozdravne bolezn. Mimi sliši, da bo morala umreti. Rudolf se vrne k njej. Ljubosumna Musette pa se spre z Marcellom. — IV. dejanje. Rudolf in Marcell sta zopet brez ljubice, a oba sta nesrečna. Schannard in Collin prineseta jedi in pijače, plešejo in pojo, da se tolažijo. Musette pripelje Mimi, ki umre. — Operno besedilo je spisano po Henry Murgerja romanu »Življenje boheme« in kaže umetniško življenje v Parizu okoli leta 1830. Veseli, vedno stradajoči umetniki se pričkajo s svojimi ljubicami, a jih jemljejo vedno z radostjo zopet pod streho. Sami lahkomiselni, a srčno blagi mladi ljudje! Glavne vloge poje ga. de Strozzi-jeva (Mimi), ga. Irma Polakova (Musette), g. Lowczyński (Rudolf) in g. Kondracki (Marcell).

Zadnja operna predstava. V torek se vrši zadnja operetna in v sredo zadnja operna predstava. Po sklepih gledališke komisije in občinskega sveta se ni nadejati, da bi imeli v do glednem času svojo slovensko opero, a tudi za gostovanje hrvatske opere nima občina več sredstev. Opozorjamo torej ljubljansko občinstvo, da se 15. t. m. vrši slovo od naših bratskih gostov, hrvatskih pevki in pevcev. Požrtvovalno je bilo za hrvatsko osebo dvanajstkrat se ponavljajoče potovanje iz Zagreba v Ljubljano in nazaj; vršiti so morali Hrvatje svojo težko službo na dveh odrih, a vse predstave so se vporizorile vendarle

gladko in brez najmanjših zadreg. To je dokaz, da je to vrlo osebje vzorno disciplinirano ter da je docela razumelo veliki kulturni in socialni pomen, ki ga je imelo gostovanje hrvatskega kralj. kazališta v sezoni 1913/14 za naše mesto. Brez požrtvovalne pomoči tega ansambla bi bila ostala Ljubljana brez glasbenih predstav na veselje naših narodnih sovražnikov. Imeli smo 24 lepih opernih in operetnih predstav. Izrazimo torej hrvatskim umetnicam in umetnikom v sredo, 15. t. m. svojo zahvalo!

Odborova seja »Matice Slovenske« dne 6. aprila 1914. Predsednik pozdravi nove odbornike gg. prof. Breznika, dr. P. Grošlja, dr. Iv. Laha, dr. Vlad. Ravniharja ter javi, da sta kot ustanovnika pristopila predsednik Matice Hrvatske dr. Oton Kučera in »Činovnička zadruga« v Petrinji. Matica je častila duševnemu voditelju lužiških Srbov dr. E. Muki ob njegovi šestdesetletnici ter stopila v zvezo s poljsko »Akademijo umetnosti v Krakovu«. Bivšim odbornikom gg. dr. A. Brezniku, dr. J. Debevcu, dr. Fr. Deteli, Fr. Finžgarju, prof. Iv. Grafenauerju, dr. Jos. Grudnu, kanoniku Iv. Sušniku izreka odbor toplo zahvalo. — Za predsednika se izvoli ponovno dr. Fr. Ilesič, za I. podpredsednika Peter vitez Grasselli, za II. podpredsednika svetnik Fr. Milčinski, za blagajnika g. ravnatelj A. Koder, za ključarja g. dr. P. Pestotnik. Izvrše se volitve v odseke in sicer pride g. prof. Breznik v Knjižni, Zemljepisni in Narodopisni odsek, dr. P. Grošelj v Knjižni in Narodopisni odsek, dr. Iv. Lah v Knjižni odsek in v Odsek za slovenski jezik, dr. Vlad. Ravnihar v Gosp. odsek. V odsek za slovenski jezik se izvoli še g. prof. dr. R. Nachtigall. — Častna nagrada za 1913 se podeli pisatelju romana »Gospodin Franjo«, Podlimbarskemu. — Za tajnika se ponovno izvoli pisatelj M. Pugelj. — Odsek za izpremembo pravil bo pospešil delo.

Umetnost.

Koncertna pevka gospa Fanetta Hermsdorf - Bilinova bo sodelovala v »Oljkinih« koncertih »Glasbene Matice«. Umetnica je naša slovenska moč. V Ljubljani je obiskovala in postala učiteljica. Že kot gojenka učiteljica je kazala veliko zanimanje in nadarjenost za petje in glasbo. V šoli »Glasbene Matice« se je učila solopetja pri ravnatelju Fr. Gerbiču in pri vodji M. Hubadu. Na Dunaju se je omožila z zdravnikom dr. Hermsdorffom; sedaj biva s soprogom stalno v Karlsruhe na Nemškem. V Karlsruhe je nadaljevala študije pri slavnem tenoristu, komornem pevcu Jadowskerju, ki je sedaj dvorni pevec v Berlinu in dovršila pri prof. Rosenbergu. Po dovršitvi študij, se je posvetila koncertnemu petju, v kolikor ji dopuščajo rodbinske razmere. V zadnjih dveh sezonah je nastopila z resnično velikim uspehom v več kot 20 mestih na Nemškem; navajamo mesta: Baden-Baden, Rastatt, Aachen, Luzern v Švici, Karlsruhe, Wesel, Koblenz, Gengenbach, Offenburg, Gaggenau, Speyer, Porzheim, Bruchsal, Gernsbach, Jöhlingen, Lahr, Bühl, Frankfurt a. Main, Heidelberg, Tauberbischofsheim, Tuttingen, Kaiserslautern. Letos je žela prave triumpfe kot »Carmen« in »Santuzza« v operi v Kaiserslauternu in lani v Luzerni v Švici, tako, da je morala ponavljati gostovanja. Hermsdorffova ima mogočen, obsežen, dramatičen sopran. Kritiki brez izjeme hvalijo njen glas, temperament in dušepolno zrelo umetniško predavanje in jo pozdravljajo povsod kot dobrodošlo umetnico. — Zakaj navajamo vse to? Ker je mnogo Slovencev, ki čislajo domačega umetnika šele od takrat naprej, ko je pri drugih — tujih narodih dosegel uspehe! Dokler pa je deloval v domovini, ga niso čislali.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Fantastična zgodba pustolovca.

Pred sodnijo je stal včeraj leta 1885. rojen žid Salomon Berger radi raznih goljufij in sleparij. Zgodovina tega človeka je nad vse zanimiva. Do vojaščine ni bil nikdar kaznovan. Pri vojakih se je seznanil z neko Ogrko, ki mu je bila usodna za vso dobo. Radi nje je bil obsojen pri garnizijskem sodišču na Dunaju na tri tedne zopora, potem je drugič radi nje dezertiral ter dobil za to tri leta ječe. Ko je končno le doslužil vojaščino, postal je zopet trgovski sodruknik v Zagrebu. Pa služba mu ni dišala. Pravi, da je hotel iti k gledališču, potem se je pa jel potepati po svetu. Prišel je najprej v Ljubljano, kjer je ogoljufal krznarja Kassaiga za 31 K

64 v ter se izdajal za sina znane tvrdke Morica Bergerja na Dunaju. Šel je nato v Reko, kjer je vstopil v službo Cunard Line. Pa nesrečna Ogrka mu še vedno ni dala miru. Zvabila ga je v Pulj, ker pa ni imel denarja, oblekel je uniformo pomorskega kapitana ter delal pod raznimi imeni velike dolgove. V Pulju je ogoljufal za razne zneske razne osebe, kakor kavarnarja, nadpoštarja in celo nekega računskega podčastnika. Toda v Pulju mu je postala Ogrka zopet nezvesta ter mu ušla z nekim častnikom. Obtoženec jo je popihal v Pazin, odtod na otok Rab, povsod pa je goljufal na vse načine in vse, od hotelirja do hišnice, da, celo neki nakarjaci je odnesel uro. Večinoma se je izdajal za kapitana. Vrnil se je končno v Reko, ko pa je iz Benetk pripeljal parnik neko igralko iz Prage, popihal jo je za njo v Prago. Tu je pričel zopet goljufati. Izdajal se je zopet pod raznimi imeni za kapitana ter si izposodil razne svote. Tako je v Pragi sami ogoljufal nekega nakarja in nekega konceptnega uradnika. Iz Prage je šel v Hotebof in Hrudin ter povsod sleparil. Končno ga je pa premagala zopet ljubezen do Ogrke, vrnil se je na Reko, nakar sta šla oba v Portorose. Tu je napravil precej dolga, posebno pri hotelirju ter jo brez slovesa in ne da bi kaj plačal, popihal. Šel je v Piran, kjer je spjel nekemu železniškemu uradniku 25 K, nato je pa z Ogrko popihal na Tirolsko. Tam je napravil kot sin znane tvrdke Morica Bergerja razne goljufije, nakar jo je popihal v Benetke z Ogrko. Tu mu je Ogrka postala zopet nezvesta z nekim bersaglijskim častnikom. Obtoženec se je vrnil v Trst, postal ptnik ter kot tak hotel ogoljufati neko tvrdko v Ravenburgu. Posrečilo se mu to ni, šel je zopet v Trst, ogoljufal vratarja v hotelu Balkan za 40 K, nato pa šel zopet k Ogrki, ki je bila takrat v Milanu. Iz Milana sta šla v Monte Carlo, kjer je pa obtoženca zopet zadela usoda. Ogrka mu je ušla, kakor pravi obtoženec, z — egiptovskim kedi-vom. Bil je sam, šel je v Marseille, tamkaj ogoljufal več tvrdk, nato se je peljal v Pariz, kjer ga je doletela usoda. Aretirali so ga ter obsodili na eno leto ječe. Po devetih mesecih je bil izpuščen, a izročili so ga avstrijskim sodiščem. Ko bo v Avstriji do sedel svojo kazno, izročili ga bodo ogrskim sodiščem. Obtoženec vse svoje nebrojne sleparije in goljufije, ki se prično z zneskom 5 K in končajo z najvišjim zneskom 150 K, odkrito prizna ter pravi, da je napravil takih sleparij okrog petdeset. Nikdar pa ni s hudobnim namenom ogoljufal ljudi, marveč je to storil večinoma iz lahkomiselnosti. — Po daljšem posvetovanju ga je sodišče ob pol 8. zvečer obsodilo na dve in pol leta ječe ter po prestani kazni v izgnanstvo.

Jereb in njegovi sokrivci na zatožni klopi.

Znani Jereb, ki je 14. marca pobegnil iz zaporov tukajšnje sodnije, je s svojim begom potegnil za seboj še več drugih svojih sokrivcev. Na zatožni klopi so sedeli danes, v četrtek 9. t. m. poleg glavnega krivca, kaznenca Leopolda Jereba, še kaznjenc Ivan Pavlič, bivši c. kr. policijski stražnik Avgust Mandič, pleskar državne železnice Karol Kos, žena stražnika Štefana Mandiča in njena sestra Frančiška Petelin. Leopold Jereb in Ivan Pavlič sta skupno vlomila dne 30. septembra 1913 v stanovanje Leopolda Bürgerja v vili pod Rožnikom. Odnela sta razno žensko obleko v znesku 270 K, zlato zapestnico, 2 K v denarju in nekaj drugih drobnarij. Ko je pozneje dne 14. marca pobegnil Leopold Jereb iz ječe ter s tem begom osumil tudi stražnika Mandiča, prišla je cela zadeva na dan. Stražnik Avgust Mandič je bil že od mladih nog znan z Jerebom ter se je po lastni izpovedi pred njim zelo bal, radi tega ga ni ovadil. Ko sta po vlomu pri Bürgerju Pavlič in Jereb prinesla k njemu ukradeno obleko, jo je vzel ter spravil. Tudi Mandičeva žena je vedela za tatvino, pa je podarila obleko svoji sestri Frančiški Petelinovi, ki jo je nosila, čeprav je vedela, da je obleka ukradena. S tem so postali Mandič, njegova žena in sestra žene sokrivci hudodelstva tatvine. Obtoženec Karol Kos, pleskar, pa izpove, da je prišel Jereb 14. marca letos, ko je ušel iz zopora, k njemu ter da je to storil po naročilu Mandiča. Mandič namreč ni hotel dati Jerebu obleke, poslal pa ga je h Kosu, ki pa je imel namen Jereba opjaniti, kar pa Jerebu ni ugajalo. Pri obravnavi priznavajo vsi obtoženci svojo krivdo. Sodišče je spoznalo vse obtožence, razen Kosa, za krive, ter jih obsodilo sledeče: Leopold Jereba na 6 mesecev težke ječe, poostrene vsak mesec s postom in trdim ležiščem, Ivana Pavliča na tri mesece težke ječe s postitvijo, stražnika Avgusta Mandiča na 4 mesece ječe, višjeje pa se mu preisko-

valni zapor, njegova žena Štefanija Mandičeva na šest tednov zopora, njena sestra Frančiška Petelin na tri tedne zopora. Karola Kosa je sodišče oprostilo.

Mlada tatova.

Pred tukajšnjim deželnim sodiščem sta stala včeraj dva mlada tatova, ki obetata še mnogo. Obtožena sta Baltazar Košmerlj, rojen leta 1899. na Vrhniki, in Janez Sušteršič, rojen leta 1893. istotam. Baltazar Košmerlj je 25. februarja letošnjega leta ukradel svoji teti Katarini Košmerlj iz Ljubljane 140 K, nato jo je pa popihal z bratom drugega obtoženca Janeza Sušteršiča v Trst, kjer je ta bil v Bujah v službi. Svojemu delodajalcu je le-ta ukradel dva vitriha ter sta jo oba popihala proti Vrhniki. V Borovnici je Baltazar Košmerlj izvalil od gostilničarja Leverkerja pod pretvezo, da mora za strica kupiti teleta, 60 K, oba obtoženca pa sta dne 12. marca ponoči poskusila vlomiti na Vrhniki v razne hiše in trgovine. Vlomila sta v trgovino Leskovca, kjer sta izmaknila zopet več vitrihov, med njimi tudi take, ki odpró železne blagajne. Nato sta vlomila v isti noči v hišo nekega Grampovčana na Vrhniki, kjer jima pa sreča ni bila mila. Odšla sta nato k hiši Oblaka, kjer je poskusil Janez Sušteršič vlomiti, Baltazar Košmerlj pa je stal na straži. Tu jih je doletela usoda. Prišel je stric Košmerla Kos in stražnik mimo, zapazila sta vlomilce, vlovila Košmerla, med tem, ko jima je Sušteršič ušel. Prijeli so tudi tega še isto noč v Logatcu. Oba mlada zločinca odkrito priznavata svoje dejanje. Obsojena sta bila oba na devet mesecev ječe s postom in trdim ležiščem enkrat na mesec. Košmerlu se vračuna tudi preiskovalni zapor.

Razne stvari.

* **Sufragetke.** Iz Belfasta poročajo, da so sufragetke zažgale stari krasni grad Orlan v irski grofiji Antrim. Škoda je ogromna.

* **Bolezen švedskega kralja.** Iz Stokholma poročajo: Švedski kralj je zbolel na rakovini v želodcu. Včeraj so ga baje operirali.

* **Oproščeni morilec.** Iz Arada poročajo: Tukajšnje porotno sodišče je oprostilo orožniškega poročnika Dona, ki je iz ljubosumnosti ustrelil svojo ženo.

* **Otroci umorili očeta.** Iz Bekeša poročajo: Poljedelca Emeriha Pintnerja so s sekirami pobili njegov sedemnajstletni sin in njegovi dve hčeri, ker jim ni hotel dati denarja za praznične obleke.

* **Aviatška nesreča.** Zrakoplov »Citta di Milano« milanskega inženirja Forlaninija je včeraj popoldne pri Cantuju v provinciji Como eksplodiral. Petdeset je bilo poškodovanih, med temi tri težko.

* **Rubilno komisijo napadel.** Iz Csabe poročajo: Poljedelca Ludovika Lengyela so sodnijsko zarubili. Lengyel je desetkrat ustrelil na komisijo, ki je rubila. Eksekutorja je smrtno zadel. Cenilec in en orožnik sta bila ranjena. Lengyela so aretirali.

* **Beda.** Z Dunaja poročajo: V XIV. okraju se je včeraj zasturpila s plinom 78letna zdravnikova vdova Rozalija Kellhofer s svojo 32letno hčerjo. Ko so ljudje prišli v stanovanje, je bila mati že mrtva, hči pa v smrtonovarnem stanju. Vzrok — beda.

* **Sufragetka Pankhurst pride na Dunaj.** »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da namerava voditeljica angleških sufragetk gospa Pankhurst priti naslednji teden na Dunaj in bo 17. t. m. predavala o ženskem volilnem gibanju na Angleškem. Policija še ni dovolila predavanja.

* **Oporoka vzgojiteljice.** Iz Dječina poročajo: Bivša francoska vzgojiteljica hčera namestnika kneza Thuna, mademoiselle Louise Ducre, je umrla v 92. letu. Zapustila je namestnikovi hčeri Ani in drugim otrokom aristokratov, pri katerih je poučevala, 29.000 kron. V dobrodelne namene je zapustila 50.000 kron.

* **Boj z anarhisti v Novem Jorku.** Iz Novega Jorka poročajo: 5. t. m. so poskusili anarhisti v Unionclare razgnati zborovanje brezposelnih. Več policistov je posredovalo in prišlo je do pravecatega boja. Policisti na konjih so vrdli v množico ter bili s palicami po demonstrantih. Sedem oseb je bilo poškodovanih.

* **Svojo ženo zavaroval in umoril.** Iz Poznanja poročajo: Kmetovalca Maciejewskega so aretirali. V kleti njegove hiše, ki jo je zažgal, so našli popolnoma sezgano truplo njegove žene. Dognali so, da je Maciejewski svojo ženo najprej zavaroval za 20.000 mark. K zdravniški preiskavi pa ni poslal svoje žene, marveč svojo ljubico.

* **2.500.000 frankov za zbirko slik Gustava Doréa.** Iz New Yorka

poročajo: M. I. Stuart Burns je prodal za 2.500.000 frankov zgodovinsko zbirko nabožnih slik slavnega slikarja Gustava Doréa. Ne ve se, ali gre pri tej prodaji za vse Doréove nabožne slike ali samo za slike, ki se nahajajo v Ameriki.

* **Občina, kakršnih je malo.** Sofnograški mestni svet je upokojil mestnega oficijala Franca Wolframa Schererja, da se more popolnoma posvetiti pisateljevanju. Scherer je avtor drame »Der Theologe«, velikega historičnega romana »Der Stainer am Stein« in mnogih drugih literarnih priznanj del.

* **Najvišji stolp na svetu.** Iz Bruselja poročajo: Člani mednarodnega odbora za brezžični brzojav, ki v Bruselju zboruje, so se udeležili položitve temeljnega kamna za 333 metrov visok stolp. Stolp bo služil v olajšavo za znanstveno raziskovanje, predvsem na polju meteorologije, splošne fizike, zračne elektrike in brezžičnega brzojava.

* **Milijonar — oduh.** Iz Kijeva poročajo: Tu so nepričakovano izvršili hišno preiskavo v hiši znanega milijonarja Ginsburga, pri kateri so dognali, da je velik oduh in da je posejval na 400 do 500 odstotne obresti. Na menico, izstavljeno na 10.000 rubljev, ji izplačeval samo 1500 do 2000 rubljev. Policija je pri njem našla kakih 50 takih menic.

* **Generalna stavka na Angleskem.** »Berliner Tageblatt« poroča iz Londona, da propagirajo sindikalisti generalno stavko, da s tem dosežejo mezde vsakega delavca v deželi za pet šilingov na teden. Skušajo pridobiti za ta načrt delavsko zvezo. Bajne nameravajo povzročiti stavko vseh železniških, rudarskih in transportnih delavcev, obenem pa tudi prepričati izhajanje časopisov s stavko stavcev.

* **Dinamični atentat na učitelja.** Iz Prage poročajo: V Vikančičah je bil na šolskega vodjo Blaho izvršen dinamični atentat. Vodja se je z vaščani sprl, petintrideset jih je tožil zaradi razžaljenja časti in so bili večinoma tudi obsojeni. Včeraj ponoči je v stanovanju šolskega vodje eksplozirala dinamična patrona, ki je razrušila hišo. Blaha je bil grozno razmesarjen. Obe roki sta mu bili odtrgani. Prepeljali so ga v praško bolnišnico. Storičev še niso mogli zaslediti.

* **Gibanje med italijanskimi železničarji.** Iz Milana poročajo: V Bologni se je včeraj vršilo zborovanje, katerega se je udeležilo 6000 železničarjev. Sklenili so, zavrniti vladne ponudbe. Vedno bolj je gotovo, da bo v kratkem izbruhnila splošna stavka železničarjev. Centralni komite sindikalistov v Milanu naznanja v oklicu, da naj bodo vse podružnice na prvi klic železničarjev pripravljene na generalno stavko. Enak sklep je sprejelo centralno predsedstvo italijanskih poljedelcev v Bologni.

* **Prvi april v Banjaloki.** V sredo 1. aprila na vse zgodaj se je raznesla po Banjaloki vest, da se vrača nanovo imenovani zastopnik bosansko-hercegovskega deželnega šefa dr. Mandić z Dunaja in da se bo ustavil v Banjaloki. Okrajni predstojnik je takoj odredil slavnosten sprejem. Na nekaterih hišah so razobesili zastave. Uradniki so prišli, črno oblečeni, s cilindri in v uniformah, na kotlovdor, toda dr. Mandića ni bilo. Pozneje se je izvedelo, da gre za prvi april.

* **Novi zemljevidi Romunske.** Iz Budimpešte poročajo: V izloženih bukareštskih knjigarnah so izloženi novi zemljevidi, ki predstavljajo Veliko Romunsko. Ta obsega tudi Sedmograško, Banat, dele aradskega, biharskega in szatmarskega komitata. V Parizu živenci romunski dijaki so vsi Romuniji preplavili z brošurami, v kateri delajo propagando, naj se postavi spomenik pred kratkim ponesrečenemu romunskemu aviatiku Vlakjuju na Predealu, ki naj bo obrnjen proti Sedmograškemu kot simbol, po katerem potu naj gredo Romunci proti Ogrski.

* **Indijanci umorili farmerjevo rodbino.** Iz New Yorka poročajo: V mestu Oklahoma je vzbudil veliko vznemirjenje umor štirih članov neke farmerske rodbine. Dva Indijanca, brata Hollatova, sta vdrla v farmo Davida Bolegse ter ustrelila farmerja z dvema streloma v srce. Nato sta se vrgla na Bolegsovo ženo, ki je prihitela svojemu možu na pomoč, jo posilila ter ustrelila. Nato sta vdrla v spalnico ter ubila tam štirinajstletnega sina in dveletno hčerko. Morilca so aretirali ter zaprli v ječo Wevoka. Mnogo Indijancev se je zbralo okoli ječe ter hotelo morilca linčati.

* **Sole za odrastle.** Letos je minulo 35 let, odkar so na javnih šolah v Novem Yorku uvedli predavanja za odrastle. Nudili so 20 milijonov poslušalcev zabavo in izobrazbo. Pomen teh predavanj za splošno izobrazbo ljudstva je od leta do leta

večji. Predavanja, za katera je 600 strokovnjakov na razpolaganje, se tičejo vseh panog znanosti in umetnosti in so kolikor mogoče nazorna. V mnogih slučajih se priredi ciklus o gotovi temi, ali pa tvori vsako predavanje celoto. Obiskovanje predavanj ni vezano na nikakoršne pogoje. Ne zahtevajo niti zapisnice niti drugega plačila. Ljudje prihajajo in odhajajo, kakor jim ugaja. Po predavanju se navadno diskutira. Predavatelj odgovarja na vprašanja in opozarja na knjige, v katerih se dobe nadaljne informacije o temi. Mesto daje brezplačno vse učne pripomočke. Učni prostori so udobno uredeni, dobro ventilirani in razsvetljeni.

* **Afera bivšega magistratnega ravnatelja v Francovih Varh.** Iz Francovih Varov poročajo: Afera bivšega magistratnega ravnatelja dr. Franca Habela je postala nekoliko drugačna. Kakor znano, je Habel osumljen, da je izvršil velika ponesrečenja, nadalje so ga zasledovali zaradi zastrupljenja, zapeljevanja k umoru in ponaredbi oporoke. Ker so mu dovolili prosto spremstvo, se je vrnil v Francove Vare. Včeraj je župan zaslísal več oseb. Na podlagi tega zaslíšenja je bil aretiran ter izročen hebskemu sodišču mestni tržni komisar Bruno Hahn. Govori se, da je bil dr. Habel osumljen na podlagi izpovedb Hahna in neke druge priče, ki sta izpovedala pod prisego. Tudi drugo pričo so baje zaprli.

* **Senzacionalna razporka.** Iz New Yorka poročajo: Veliko senzacionalno vzbujajo ločitev zakona gospe Morisini-Werner, ki se je od svojega drugega moža ločila ter dala uvesti razporko postopanje. Gospa Morisini je bila v svojem prvem zakonu soproga newyorškega bankirja Wernerja, ki je imel 150 milijonov dolarjev premoženja. Pri neki nezgodi je policist Morisini rešil gospo Werner. Ta junaški čin ji je tako imponiral, da je poročila policista. Ko se je pred par dnevi hotel drugi mož vrniti v palačo svoje žene, so bila vsa vrata zaklenjena in od tujnih policistov zastražena. Morisiniju so izročili pismo njegove žene, v katerem mu ta sporoča, da se ne dala ločiti od njega in da mu prepoveduje nadaljni vstop v svojo palačo. Obljubila mu je pa precejšnjo odškodnino.

* **Zrakoplovstvo.** Iz Varšave poročajo: Pred tukajšnjim apelacijskim sodiščem je bil obsojen nemški podnik Bernard Miševski, tehnik nemške tovarne za zrakoplove v Lipskem, v trimesečni zapor. 2. februarja je s svojim monoplanom zgrešil smer v zraku in se je moral v Pultsku v varšavski guberniji spustiti na tla. Razprava je bila tajna. Pri razsodbi so prvič uporabili kazenski zakon proti inozemskim zrakoplovcem. — Iz Pariza poročajo: Kakor sporoča vojno ministrstvo, se je 5. t. m. vzdignil stotnik zrakoplovnega oddelka z enim korporalom v zrak, da poleti iz Casablance v smeri proti Fecu. Vsled malega defekta, sta se morala zrakoplovec spustiti na tla. Prihodnjega dne so domačini našli oba mrtva. Splošno mnenje, je da so ju napadli roparji ter umorili. Aparata niso našli. — Iz Antwerpna poročajo: Na letališču Saint Job je predvčerajšnjim popoldne padel belgijski zrakoplovec Verschaeve iz višine tisoč metrov na tla in je bil takoj mrtev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Državni zbor.

Dunaj, 10. aprila. Ministerski predsednik Stüggch se je baje izrazil napram več poslancem, da na sklicanju državnega zbora za sedaj ni misliti, ker bodo zasedale delegacije in nekateri deželni zbori. Pozneje bi se mogel državni zbor sestati samo, če podajo vse velike stranke, torej tudi Čehi, točne in obvezne izjave, da bodo omogočile pozitivno delo.

Nasilni krojaški pomočniki.

Gradec, 10. aprila. Stavkujoči krojaški pomočniki so včeraj dopoldne demonstrirali proti poslovodji veletvrde Kastner & Ohler. Poslovodja jim je ušel. Danes zjutraj pa ga je čakalo večje število stavkujočih pred njegovim stanovanjem. Ko je hotel iti v trgovino, so ga napadli. Poslovodja je oddal več strelav v zrak. Ko so pomočniki videli, da ni nobeden ranjen, so se ga dejansko lotili ter so ga pretepli. Posredovala je policija, ki je tudi več napadalcev aretirala.

Železniška nesreča.

Dunaj, 10. aprila. Na Vzhodnem državnem kolodvoru je trčila včeraj zvečer neka premikajoča se garnitura vozov v osebnih vlak. Šestnajet vaonov je bilo razbitih, 6 železničarjev ranjenih. Ranjeni so bili večidel lahki.

Profesor Wahrmand.

Praga, 10. aprila. Profesor dr. Wahrmand bo začel v poletnem semestru zopet predavati ter je naznanil sledeče kolegije: Zakonsko pravo s posebnim ozirom na partikularno obliko v Avstriji, Cerkevno premoženjsko pravo, Cerkvopravni seminar.

Vohun.

Krakov, 10. aprila. Sodišče je obsodilo dijaka Vaclava Krska iz Tarnopola, ki je bil obtožen zaradi vohunstva v prilog Rusiji, na 3 leta težke ječe.

Mirovni kongres.

Haag, 10. aprila. Car je izrekel željo, da naj se vrši prihodnji mirovni kongres že junija 1915.

Nesreča italijanskega zrakoplova.

Rim, 10. aprila. O nesreči italijanskega zrakoplova Cita di Milano poročajo, da se je moral zrakoplov pri Cantu spustiti na tla zaradi defekta na motorju. Ko so zrakoplov pritrjevali, je zagnal močan veter zrakoplov proti drevju. Zrakoplov se je raztrgal in plin je eksploziral. K sreči so ostale posode z bencinom nepoškodovane. Od oseb, ki so pomagale, je 50 ponesrečilo, težke rane pa so dobili samo trije.

Železničarji v Italiji.

Milan, 10. aprila. V Bologni se je vršil shod železničarjev, ki ga je obkalo 6000 nastavlencev. Železničarji so odklonili predloge vlade in zdi se, da bo splošna stavka v kratkem izbruhnila.

Nemški cesar na Kriju.

Carigrad, 10. aprila. Nemški veleposlanik v Carigradu je bil odpoklican k cesarju na Krf, kamor odpotuje 14. t. m.

Rusija in Nemčija.

Petrograd, 10. aprila. Duma je razpravljala o zakonski predlogi glede uvedbe carine na uvoz žita, graha in fižola v znesku 30 kopejk za pud (16:38 kg) bruto. Duma je priznala nujnost ter po kratki generalni debati prešla v specialno debato. Zastopnik trgovskega ministrstva je izjavil, da ima zakon namen ščititi pred nemško konkurenco. Enako je govoril tudi predsednik poljedelskega odseka dume. Predlog je bil z veliko večino sprejet.

Stavka v Rigi.

Riga, 10. aprila. Tovarne nameravajo od dne 21. do 25. aprila izprejeti vse one delavce, ki so stavkali 6. aprila. Smatrati je to kot akt maščevanja.

Etna.

Palermo, 10. aprila. Vulkan Etna je že več dni zelo nemiren ter pričakujejo v kratkem večjega izbruha.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Drač, 10. aprila. Grškega metropolitja iz Korice so pripeljali v Drač. Preiskava je prinesla mnogo kompromitujočega materiala na dan.

Rim, 10. aprila. Zastopniki tripelentente so včeraj izročili odgovor tripelentente glede epirskega vprašanja.

Berolin, 10. aprila. Nemški oficijozni diplomatični krogi smatrajo, da bo trozveza predlog tripelentente glede Epira brez težave sprejela. Edina težkoča, glede katere bo treba morda še nadaljnih razprav, bo korektura meje južno od Argyrokastrona. Predlog tripelentente je bil trozvezi že par dni prej zaupno naznanjen, zato je smatrati, da bo trozveza v najkrajšem času odgovorila. Izključeno pa je, da bi bilo epirsko vprašanje predmet nadaljnih diferenc in sporov med velesilami.

Dunaj, 10. aprila. Iz Albanije poročajo, da so prispeli močni albanski oddelki pred mestci Klisara in Kutri ter zahtevali, da se odtoni mali grški posadki v dasta. Grški častniki pa so odgovorili, da bodo rabili Grki orožje, če bi Albanci vstajali na svoji zahtevi.

Dunaj, 10. aprila. Zatrjuje se, da se pripravljajo Grki na odhod iz severnega Epira.

Dunaj, 10. aprila. Albanska korespondenca poroča iz Drača, da hoče albanska vlada storiti vse, da doseže miren sporazum z Epirci, istočasno pa se pripravljata tudi na drugo eventualnost, da bo treba pacificirati nemirne pokrajine z vojaško silo.

Pariz, 10. aprila. Iz Aten poročajo, da je romunski poslanik v Atenah ponudil grški vladi posredovanje Romunske. Grški zunanji minister je odgovoril, da sprejme to posredovanje in da hoče storiti vse, da se vstaja ne bo še bolj razširila.

Drač, 10. aprila. Grški diplomatični agent Varapasis, ki se je pogajal zaradi Epira, je odpotoval na otok Krf.

Srbija.

Beograd, 10. aprila. Včeraj dopoldne so položili temeljni kamen za srbsko znanstveno akademijo.

Bolgarska.

Sofija, 10. aprila. V prihodnji seji zbornice bo vlada predlagala anuliranje nekaterih volitev v Sofiji, Plovdivu in Stari Zagori tako, da izgube agrarci in demokrati kakih 20 mandatov.

Srbske železnice.

Berolin, 10. aprila. Srbska železniška uprava je oddala dela za železnico Skoplje-Bitoli nemški tvrdki Berger & Ko. Dela za progo Bitolj-Ohrid-Debar dobi baje nemška tvrdka Lenz & Ko.

Srbski vojni vjetniki.

Carigrad, 10. aprila. Srbski charge d' affaire Gjorgjević je storil pri turškem zunanjem uradu korake, da naj Turčija izpusti vse one srbske vojake, ki so še od prve balkanske vojne vjeti.

Gospodarstvo.

— **Tečaj za damsko friziranje in lasničarje priredi zavod za pospeševanje obrti v tekočem letu v času od 1. do 27. junija.** Vodil ga bo strokovni učitelj g. Fedor Hixsa z Dunaja in se bo vršil na tukajšnji državni obrtni šoli. V tečaj se sprejme le omejeno število udeležencev po vrsti zglasitve. Prijave naj se naslove na pisarno zavoda za pospeševanje obrti ustmeno ali pisмено. Prijavne listine se dobe istotam in tudi pri načelniku deželne zadruge brivcev, frizerjev in lasničarjev g. Engelbert Franchettiju v Ljubljani. Ob sprejemu je plačati 10 K položnine. Natančnejši program tečaja se bo objavil še pozneje.

— **Učno potovanje v Pariz in London za obrtnike in njih goste priredi glavna zveza avstrijskih delodajalcev v času od 5. do 11. oziroma 11. do 17. julija.** Vožna cena za III. razred 200 K oziroma 350 K, vključno kompletno oskrbo v hotelih, vožna z vozovi in železnico, razkazovanja z vozovi in železnico, razkazovanja Dunaja. Na potovanju se bodo ogledale različne obrtne industrijske naprave na Francoskem, ozir. na Angleskem ter na povratku tudi razstava nemškega delovnega zbora v Kolinu ob Renu. Natančnejša polsnila se dobe v pisarni zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem.

— **Na deželni gospodinjiski šoli na Vrhniki se prične šestmesečni letni tečaj dne 1. maja in bo trajal do 1. novembra t. l.** Sprejemajo se gojenke, katere so dovršile ljudsko šolo in izpolnile 14 let. Učenke ostanejo cel čas tečaja v zavodu šolskih sester in plačajo mesečno 30 K za hrano, stanovanje in drugo. Prošnje za vstop sprejem je vlagati najkasneje do 28. aprila t. l. pri vodstvu šole na Vrhniki. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in zavezno izjavo staršev ali njih namestnikov, da bodo obdržali gojenko skozi celi tečaj v zavodu. eGojenke se uče teoretično in praktično vsega gospodinjstva kot kuhanja, šivanja in krojenja, vzgoje otrok, vrtnarstva, živinoreje, dela na polju in računstva pod vodstvom šolskih sester in strokovnih učiteljev deželnega odbora.

— **Na deželni gospodinjiski šoli v Repnjah se zaključijo zimski tečaj dne 25. aprila t. l.** Letni šestmesečni tečaj pa se prične dne 5. maja t. l. in bo trajal do 25. oktobra t. l. Sprejemajo se gojenke, katere so dovršile ljudsko šolo in izpolnile 14 let. Učenke ostanejo ves čas tečaja v zavodu šolskih sester in plačajo mesečno 30 K za hrano, stanovanje in drugo. Za obrabo pohištva in učil je plačati za cel tečaj enkrat 15 K. Prošnje za vstop sprejem je vlagati najkasneje do 20. aprila t. l. pri vodstvu šole v Repnjah. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko izpričevalo, krstni list in zavezno izjavo staršev ali njih namestnikov, da bodo obdržali gojenko skozi celi tečaj v zavodu. Pomni se, da se uče gojenke teoretično in praktično vsega gospodinjstva kot kuhanja, šivanja in krojenja, vzgoje otrok, vrtnarstva, živinoreje, dela na polju in računstva pod vodstvom šolskih sester in strokovnih učiteljev deželnega odbora.

Poslano.*)

Velečastitemu gospodu patru Arhangolu na Viču. Hoteli ste me uničiti. Imeli pa ste smolo. Puščica, ki ste jo vrgli proti meni, se je zasukala in odletela v Vašo raševino. Mislili ste, da se bodem moral zagovarjati jaz, pa ste se morali vi. Dobili ste usmiljenega, milega sodnika. Pred me se niste upali stopiti. Bilo Vas je sram. Imeli ste hude duševne boje. Tako vsaj mi je pripovedoval sodnik. Namesto Vas je govoril svetnik k meni: Odpustite mu. Vsaj veste, če ga obsodim, da je

* Za vsakdanji tečaj je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

uničena njegova eksistenca — kot človeka in kot duhovna. Ta gospod svetnik je imel z menoj štiri dolge pogovore. V začetku so bile njegove besede prošnje, ker pa sem ostal hladan, so se njegove besede spremenile v nekaj hujšega... Po naročilu svetnikov me je vzel v primerno »obdelavo« tudi viški župan. Seveda je to storil g. župan le na lubo in iz rešpekta pred sodnikom. Celo k moji materi je poslal sodnik župana. Vsi ti pogovori pa so se vršili brez obvestitve mojega zastopnika, sodnik je izrecno prošil naj o teh pogajanjih ne izve advokat... Danes mi je žal, da sem se kdaj odčval privatnemu povabilu; storil sem to le vsled tega, ker sem se bal zameriti sodniku. Končno pa sem vendar protestiral proti tem pogovorom med štirimi očmi in sem rekel, če ima Arhangel kaj na srcu, naj govori sam, ne pa v njegovem imenu sodnik in obvesti naj se vedno moj zastopnik. Nato pa je ponujala poravnavo Peganova pisarna. In sicer prav nečuvno: brez priznanja in vse naj ostane tajno. Tako so pritiskali name 3 tedne. Pri zadnji obravnavi pa mi je očital g. Natlačen, Arhangelov zagovornik, da sem jaz hotel izsiliti iz patra poravnavo in tozadevne vsote!

Z ozirom na zgoraj omenjene vrstice je to očitano predrznost, ki smo je vajeni v deželni hiši, ne pa v dvorcu pravice.

Z ozirom na to novo nesramno zalitev sem se odločil priobčiti v najbližjem času vso Peganovo korespondenco, 4 moje pogovore s svetnikom Žebretom v njegovi sodniški pisarni, konferenco županov s svetnikom in županov pogovor z mojo materjo. To hočem storiti zavoljo tega, da dokažem kdo je izsiljeval poravnavo, jaz ali kdo drugi. Gospod Arhangel! Štejem si v največjo nesrečo, da sem primoran Vas, ki ste hoteli streti moje življenje, imenovati varuha in pastirja svoje duše!

Na Viču, na praznik sv. Arhangela 1914.

Pekle.

Umrlí so v Ljubljani:

Dne 7. aprila: Ana Trlep, delavka, 47 let, Radeckega cesta 9.

Dne 8. aprila: Gustav Prah, sanitetni desetnik, 24 let, Zaloška cesta 29 (garnizijska bolnišnica). — Albina Korbar, rejenska, 13 mesecev, Streliška ulica 15.

Dne 9. aprila: Jospina Stroj, posestnikova hči, 31 let, Radeckega cesta 9. — Marija Černak, mestna uboga, 94 let, Japljeva ulica 2.

Dne 9. aprila: Ludovik Dolinšek, sin tovarniškega delavca, 22 let, Radeckega cesta 9.

Dne 10. aprila: Matevž Bajc, hiralec, 81 let, Radeckega cesta 9. — Marija Medved, rejenska, 9 mesecev, Streliška ulica 15. — Jera Stražišar, hiralka, 76 let, Radeckega cesta 9.

V deželni bolnici:

Dne 9. aprila: Ivan Hošek, godbenik, 27 let.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimír Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Ako vam je drago zdravje, čitajte današnji Lysoformov inserat in zahtevajte zanimivo knjigo »Kaj je higijena« gratis od kemika Hubmana, Dunaj XX. Petraschgasse 4.

Od velikonočne nedelje 12. do 17. aprila — 6 dni!

Modra miška!

Z Madgo Lessing!

Največja in najkrajšnja učinkovita veseligrta te sezije! Neprestan bučen smeh! Kinematograf »IDEAL«.

Borzna poročila.

Ljubljanska
 „Kreditna banka v Ljubljani“.
 Uradni kurzi dun. borze 10. aprila 1914.

Naložbeni papirji.	Desertni	Blagovni
4% majeva renta	82-60	82-80
4-20% srebrna renta	86-25	86-45
4% avstr. kronska renta	82-85	83-05
4% ogr. kronska renta	82-15	82-35
4% kranjsko dež. posojilo	—	89—
4% k. o. češke dež. banke	87-75	88-75

Srečke.

Srečke iz l. 1860 1/2	432—	442—
„ 1864	685—	695—
„ tiske	292—	302—
„ zemeljske l. izdaje	275—	285—
„ II	240-50	250-50
„ ogrske hipotečne	226-50	236-50
„ dun. komunalne	469—	479—
„ avstr. kreditne	478—	488—
„ ljubljanske	58—	64—
„ avstr. rdeč. križa	51—	55—
„ ogr.	30—	34—
„ bazilika	25-60	29-60
„ turške	221-25	224-25

Delnice.

Ljubljanske kreditne banke	358—	402—
Avstr. kreditnega zavoda	615-25	616-25
Dunajske bančne družbe	518-50	519-50
Južne železnice	99-25	100-25
Državne železnice	710-50	711-50
Alpine-Montan	838-10	839-10
Ceške sladkorne družbe	301—	302-50
Živnostenske banke	270—	271—

Valute.

Cekini	11-38	11-43
Marke	117-50	117-70
Franki	95-55	95-75
Lire	95—	95-20
Rublji	252-50	253-50

Sirolin "Roche"

olajša in ozdravi bolezni v prsih
 kašel, katar, influenco, naduho.
 Dobiva se po vseh lekarnah. Originalni zavitek 4 K. Dobiva se po vseh lekarnah.

V globoki žalosti naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest, da je naš preblagi soprog, brat in svak, gospod

Ivan Strelec

nadučitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor.

danes, dne 9. aprila 1914 ob 10. uri dopoldne v starosti 50 let nenadoma v Mariboru umrl.

Truplo predragega rajnika blagoslovijo v soboto, dne 11. aprila v hiši žalosti v Mariboru, Elizabetina cesta št. 11, ob pol 3. uri popoldne in ga položijo na mestnem pokopališču k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo služile pri o. minoritih v Ptuj.

Dragoga rajnika priporočamo v blag spomin.

Maribor, dne 9. aprila 1914.

Otilija Strelčeva, soproga. Alojzij Strelec, Frano Pivko, Pavel Pivko, dr. Ljudevit Pivko, bratje. Marija Vinčekova, sestra. Janez in Helena Mežina, tast in tašča. Marija in Mirko Marinič, svaka.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2 Srednji zračni tlak 736 mm

Ura	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
8.	2. pop.	723.4	15.0	moč. jzah	sk. oblač.
9.	z.v.	729.4	4.9	sr. sever	dež
9.	7. zj.	731.5	4.1	sl. vzh.	pol. oblač.
9.	2. pop.	732.4	13.6	sr. svzh.	del. jasno
9.	z.v.	736.6	7.6	sl. jug	jasno
10.	7. zj.	740.6	2.0	sl. jvzh.	del. oblač.

Srednja temperatura četrta 10.0°, norma 8.3° petka 8.4°, norm. 8.5°. Padavina v 24 urah, 28.2 mm in 0.0 mm.

Prodajalka

mešane stroke išče službe v kakem večjem kraju na deželi. Ponudbe pod šifro: „Služba 1395“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. 1395

Posojila

dovoljuje svojim članom življenjskega oddelka in sicer: aktivnim uradnikom vseh kategorij, profesorjem, učiteljem itd., katerih neobremenjena služnina znaša najmanje K 2300—, kakor tudi penzionistom s pokojnino najmanje letno K 1400—, p. o. t. z. znami na služnino, oziroma pokojnino in proti primernemu poročstvu pod najugodnejšimi pogoji na 5—30letno amortizacijsko dobo 249

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi, katere generalni zastop v Ljubljani, Gosposka ul. 12 daje nemudoma in brezpl. potrebna pojasnila.

Kavarna „Central“.

Vsak večer koncert

damskega tamburaškega zbor „JAVOR“.

Vso noč odprto! Vstop prost!

Zahvala.

Za vse mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom prerane smrti našega preljubljenega očeta, oz. brata in strica, gospoda

Matej Seršena

posestnika, gostilničarja itd.

kakor tudi za številno spremstvo k večnemu počitku izrekamo tem potom vsem prijateljem in znancem našo iskreno zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo slavni »Kamniški Liri« za v srce segajoče žalostinke, »Veteranskemu društvu« za spremstvo in vsem darovateljem prekrasnih vencev. 1418

Na Skaručni, dne 10. aprila 1914.

Žalujoci ostali.

Za pomladno in poletno sezono priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek za gospode in dečke

ter mične novosti

v kolekciji za dame in deklice.

ceniki zastonj in franko.

Vizitnice v elegantni obliki priporoča Narodna tiskarna.

Mično vedno dobrodošlo darilo je DRALLEJA parfum ILUZIJA V SVETILNIKU.

Cvetlične kapljice brez alkohola.

Zadostuje en atom!

Vonj prirodnih cvetlic.

Smarnica, vrtnica, španski bezeg, heliotrop, reseda K 4—, vijolic K 5—. Po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

JURI DRALLE, HAMBURG, BONDENBACH n. L.

Nič ne pomaga!

Vse vpitje jo glas vpijetelega v puščavi. Ker prave angleške

gramofone in originalne gramofonske plošče

dobite iz prve roke

edino v moji trgovini.

Caruso, Slezak, Demuth, Battistini, Selma Kurz in drugi svetovni pevci pojo vsaki dan v moji prodajalni

Sodna ulica 5, poleg c. kr. dež. sodnije.

Poslušanje popolnoma brezplačno.

A. Rasberger, Ljubljana.

Glavni zastopnik: The Gramophone Co. Limitd. London, Avstrijske gramofonske družbe na Dunaju, Homophon Compny Berlin.

Velike godbene automate vedno v zalogi.

NOVOST! Samoigrajući klavir z navijanjem na pero. NOVOST!

3513 Od dobrega najboljše!

Lastna delavnica za popravila. Ceniki franko!

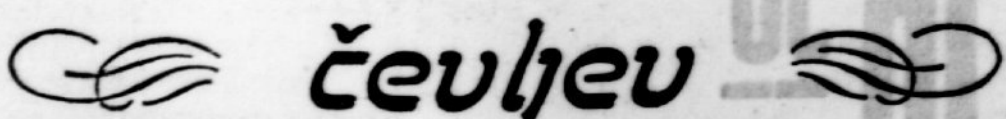

Slabi ljudje

so tako brezvestni, da so v stanu, išoč lastne koristi, škodovati zdravju svojih bližnjih. Nepošteni ljudje ponarejajo danes vse mogoče, tudi najbolj preizkušene izdelke, zato naj bi pri kupovanju dobrih stvari vsakdo pazil na varstvene znamke.

Zadnji čas se za preizkušeno, znanstveno preiskano razkuževalo „Lysiform“ pogosto za nadomestilo podtikajo manj ali celo ničvredne tekočine, ki namesto bi razkuževale, večkrat vplivajo naravnost škodljivo. Pazite torej natančno na to, da kupite Lysiform vedno v zeleni, zaprti originalni steklenici, v kateri je vtisnjeno ime Lysiform. — Druge ali odprte steklenice naravnost zavračajte in zahtevajte, da se vam izroče originalne steklenice. Za razkuževanje ust se rabi Lysiform s poprovo meto (steklenica à K 1.60). Zanimivo knjigo o »Zdravju in razkuževanju« pošlje na željo vsakemu kemik Hubmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4, referent »Lysiformwerke«.

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

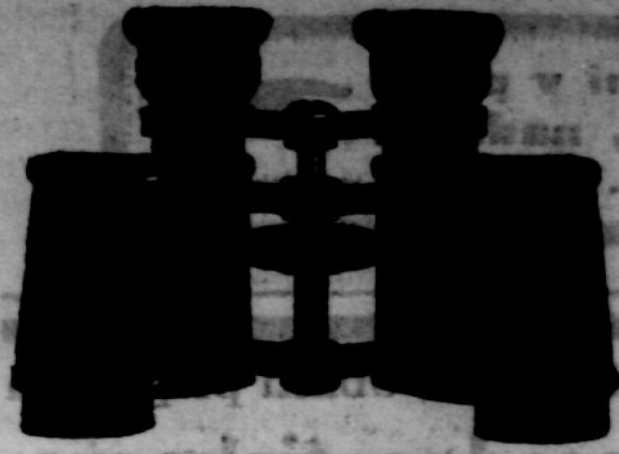
je v zalogi lastne tovarne

Peter Kozina & Co., Ljubljana, na Bregu.

Cena za gospode	K 14.—, 17.—, 20.—
„ „ dame	„ 12.—, 15.—, 18.—
„ „ dečke 36/39	„ 10.—, 12.—
„ „ otroke	„ 5.—, 6.—, 7.—, 8.—

Garantirana kakovost po teh cenah.

Cenikje vrste od kron 1.50 naprej.

Priljubljen se kot strokovnjak
K. JURMAN — cenik. —
 optik - specialist, optični zaved z električnim obratom.
 Redite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno
 očala in Vas strokovnjaško postraže.

Nova stekla za daleč in bližino,
 važna za dalekovidne.

Jabolka gambovčke

oddaja najmanj 10 kg po 20—30 v. kg.
 Frano Pogodnik v Ljubljani, Bar-
 najska cesta št. 33. Prvo javno
 skladišče. 1407

Išče se za avgustov termin 1310
suho in zračno stanovanje
 z 2 sobama, vsako s posebnim vhomom.
 Sprejme se tudi služba hišnice.
 Naslov se izve v uprav. »Slov. Naroda«.

Kegijista pri „Drasteku“

je na Veliko nedeljo ter se
 conj. občinstvu priporoča za
 obilen obisk. 1401

Popravila.
 Modni salon
Stuchly - Maschke
 LJUBLJANA
 Zidovska ulica 3.
 Prodaja damskih in otroških
 klobukov. — Zalni klobuki.

RADIUM

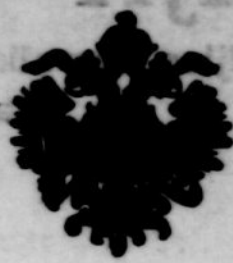
STRAPAZ-IN TKANINE

tovarno B. SPIEGLER in SINOVI Hronev
 so izdelane iz najljepša Amerika-prete, ter v lepoti in trpežnosti ne-
 prekonljive. Imajo prednost, da ostanejo v perilu smežobele ter so
 znatno ceneje kot konkurenčni izdelki. Dobivajo se v poljubni širjavi in
 debelosti za vsakovrstno živотно ali posteljno perilo

v manufakturni trgovini

J. CIUHA, LJUBLJANA

Pod Trančo.

Za pomladno
 sezijo!

Najmodernejšie oblike,
 garantirane kvalitete in
 prvovrstne prilježnosti
 so čevlji tvrdke:

16⁵⁰ Anglo-Novak-Ljubljana 12⁵⁰
 Šelenburgova ulica.

Motorno kolo

»Neckarsulm« 2 1/2 HP v dobrem
 stanju, se proda za K 280.—.

Naslov pove Anončna ekspedcija
 Jos. Hočevar, Ljubljana. 1350

Veliko obrtno, gostilniško, (hotelsko)

podjetje

na severni jezikovni meji se pod
 ugodnimi pogoji da v najemu s
 1. julijem 1914. — Ponudbe na
 upravištvo »Slov. Naroda« pod št. 5.

Ugovor izrečen ugovine z ugovorom
 blagom, posebno manufakture, zmožen
 obeh deželnih jezikov, vojašine prost,
 se sprejme s 1. ali 15. majem pod
 ugodnimi pogoji.

Leopold Lavš, trgovec, Tržič,
 Goranjsko. 1351

Ali je dobiti točno in neškodljivo učin-
 kujočega sredstva proti
moški oslabelosti?

Velezavim opis o presenetljivem razkritju
 nemškega potovalca po Afriki (pripo-
 znano tudi od številnih nemških in ino-
 zemskih profesorjev in zdravnikov) raz-
 pošilja za 20 h za poštnino v zaprtem
 dvojnem pismu brez natiska dr. med.

H. Seemann, Sommerfeld 83, (Ffo.)

Gospodje vsake starosti, ki so doslej
 brezuspešno rabili vse mogoče (aparate,
 kroglice, metode, praške takozvane oja-
 čila itd.), mi bodo po prečitjanju mojega
 opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na
 razpolago samo omejeno število eksem-
 plarov. 4563

Št. 3552.

1397

Razglas.

Ker je cepljenje prašičev edino varstveno sredstvo proti rdečeli
 pozivlja mestni magistrat vse živinorejce, da tudi letos puste cepiti prašiče.
 V to svrhu naj vsak priglasijo število prašičev, ki jih hoče imeti cepljeni:

vsaj do konec aprila t. l.

v mestni klavnici pri tamošnjem mestnem živinozdravniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 6. aprila 1914.

Naznani in priporočilo!

Podpisani usojam si slavnemu občinstvu sporočiti, da sem vzel v
 najem in z današnjim dnem otvoril znano

restavratorijo na Golovcu.

S pripombo, da se bo dobila pri meni najboljša pijača in vedno
 sveži prigrizek, se priporočam kot dolgoletni restavrator naklonjenosti
 cenjenega občinstva.

Z odličnim spoštovanjem

Alojzij Klásek.
 restavrator na Golovcu.

1352

Velikanska zaloga oblek
 za gospode in dečke

A. KUNC
 Ljubljana.

Bogata zaloga blaga za
 naročila po meri.

Priznane najljepša izviritev.

Najnižje cene!

Ceniki na razpolago.

SANATORIUM-EMONA
 ZA NOTRANJE IN KURIRNE BOLEZNI
 POKOJNISKA
 LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
 SEF-ZDRAVNIK PRIPRAVJ DR. FR. DERGANČ

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 43

L. SEBENIKU v Spod. SIŠKI.

Original ploče „Jumbo“ vsaki K 4.—, sedaj K 3.—
 Original ploče „Jumbo“ vsaki K 2.—, sedaj K 1.—
 Tvorniška zaloga avtomatov
 gramofonov in ploč

Ploče od K 1-30 naprej.

Gramofoni od K 20 naprej.

Fr. P. Zajec
 Ljubljana, Glavni trg 8.

Specijalne ploče najizvirnejših opernih pevcev
 in pevci: Caruso, Santuzzi, Novak, D'Amico,
 Biondini, Arnesen, Duxin, Selma Kurz itd.
 Nad 20.000 ploč v zalogi.

Vsa popravila izvršujem v svoji gostini do
 kvartala na Golovcu. — Pri večjem ob-
 tem popravilu. Čestiti pozdrav!

Velikonočne

in najnovejše

umetniške razglednice

priporoča

Marija Tičar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 26 in Resljeva cesta 7.

Avstr. amerikan.
 = zaloga čevljev =
 Prešernova ul. 52.

12⁵⁰

16⁵⁰

Mali čevlji po kakovosti,
 = prilježnosti in eleganci =
 prinese vsako konkurenca.